

Jalostuksen tavoiteohjelma

2027-2031

Dreeveri

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa xxxx
SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt xxxx

SISÄLLYS

1	YHTEENVETO.....	4
2	RODUN TAUSTA.....	7
3	JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA.....	8
4	RODUN NYKYTILANNE.....	9
4.1	Populaation rakenne ja jalostuspohja.....	9
4.1.1	Populaation rakenne ja sukusiitos.....	10
4.1.2	Jalostuspohja.....	14
4.1.3	Rodun populaatiot muissa maissa.....	20
4.1.4	Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	21
4.2	Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet.....	22
4.2.1	Rotumääritelmän maininnat luonteesta, käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta..	22
4.2.2	Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin.....	22
4.2.3	PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen, käyttäytymisen ja käyttöominaisuuksien testaus.....	22
4.2.4	Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	22
4.2.5	Käyttö- ja koeominaisuudet.....	24
4.2.6	Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen.....	27
4.2.7	Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta.....	28
4.3	Terveys ja lisääntyminen.....	29
4.3.1	PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat.....	29
4.3.2	Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat.....	29
4.3.3	Yleisimmät kuolinsyyt.....	35
4.3.4	Lisääntyminen.....	36
4.3.5	Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet.....	38
4.3.6	Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä.....	39
4.4	Ulkomuoto.....	39
4.4.1	Rotumääritelmä.....	39
4.4.2	Näyttelyt ja jalostustarkastukset.....	43
4.4.3	Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus.....	45
4.4.4	Yhteenveto keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista.....	45
5	YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	48
5.1	Käytetyimpien jalostuskoirien taso.....	48
5.2	Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen.....	53

6	JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS.....	56
6.1	Jalostuksen tavoitteet.....	56
6.2	Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille.....	57
6.3	Rotujärjestön toimenpiteet.....	59
6.4	Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin.....	60
6.5	Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta.....	62
7	LÄHTEET.....	63

1. YHTEENVETO

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Dreeveri on kehitetty Ruotsissa keskieurooppalaisista, matalaraajaisista ajokoirista, ja se on hitaasti ajava, jälkitarkka ja tiheähaukkuinen koira. Suurinta osaa dreevereistä käytetään monipuolisesti metsästykseen. Dreeveri ajaa mm. kaurista, peuraa, jänistä, kettua ja supia. Dreeveri on melko pitkänomainen ja matalaraajainen koira, jonka tulee ilmentää ennemminkin voimaa ja rotevuutta kuin nopeutta ja jaloutta.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Populaation rakenne ja jalostuspohja

Suomessa dreevereitä rekisteröidään vuosittain noin 400 kpl. Kaikissa Pohjoismaissa rekisteröidään yhteensä noin 1500 pentua vuodessa. Jalostuspohja on Suomessa edelleen kohtuullisen suppea, mutta jalostuspohja on laajentunut viiden vuoden aikana ja rodun tehollinen populaatiokoko on lähes kaksinkertaistunut.

Eri maiden dreeverikannat ovat sukua toisilleen, joten sitä kautta jalostuspohja laajenee heikosti. Dreeverien jalostuksessa tuleekin päähuomio pitää mahdollisimman laajan materiaalin käytössä ja yksittäisten koirien jalostuskäytön rajoittamisessa.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Rodun käyttötarkoitus on säilynyt ennallaan lähes koko rodun historian ajan. Dreeveri on edelleenkin pääsääntöisesti metsästyskoira, jonka luonteen vaatimukset lähtevät tästä käyttötarkoituksesta. Dreeverin tulee olla metsästysintoinen, mutta hakiessaan ajettavaa se pitää yhteyttä ohjaajaan. Sen tulee selvittää omatoimisesti yöjälki, jota edetessään se herättelee yksittäisillä haukahduksilla. Se ajaa rauhallisesti, sitkeästi ja jälkitarkasti tiheällä, kuuluvalla, sointuvalla ja kertovalla haukulla kaikkia sallittuja ajoeläimiä.

Koiran luonteelle vaatimuksia asettavat muuttuneet ympäristöolosuhteet: Dreeveri on nykyisin myös kotikoira, joka asuu sisällä talossa ja leikkii lasten kanssa. Jalostuksessa luonteeseen on kiinnitetty huomiota ja dreeverit ovatkin miellyttäviä ja käsiteltäviä.

Terveys ja lisääntyminen

Koska dreeveri on edelleen pääsääntöisesti metsästyskoira, on se toistaiseksi säästynyt ulkomuotojalostuksen ylilyönneiltä ja näiden aiheuttamilta terveysongelmilta. Dreeveri kuuluu kondrodystrofisiin rotuihin, joiden perinnöllisenä ominaisuutena on raajojen pitkien luiden pituuskasvun luutumisen- ja kasvuhäiriöt jo sikiöaikana. Tästä on seurauksena rodulle tyypilliset lyhyet ja usein käyrät eturaajat. Jalostukseen tulisi käyttää mahdollisimman suorajalkaisia koiria.

Dreevereillä on ilmennyt perinnöllistä jahtiödeemaa eli keuhkopöhöä, jonka esiintyvyyteen tulee kiinnittää huomiota jalostuskoirien valinnassa. Nartuilla ilmenee myös voimakkaita valeraskausoireita, jotka häiritsevät metsästyskäyttöä.

Ulkomuoto

Dreeveri on verrattain pitkärunkoinen ja matalaraajainen, nartun säkäkorkeus on 30 - 36 cm ja uroksen 32 – 38 cm. Sillä on hyvä ryhti, hyvin kehittyneet lihakset ja liikkuvuus. Sukupuolten väliset erot ovat selvät. Se ilmentää ennemminkin voimaa ja rotevuutta kuin jaloutta ja nopeutta. Voima ja rotevuus ei kuitenkaan tarkoita liian raskasta rakennetta, vaan dreeverin tulee olla myös ketterä, ja maavaran on oltava 40 % säkäkorkeudesta. Dreeverin rungon pituuden tulee olla 1,5 - 1,6 kertaa säkäkorkeus.

Ulkomuodon haasteita tällä hetkellä on urosten liian kevyt sukupuolileima, lyhyt lantio, pystyt olkavarret ja neliömäiseltä vaikuttava ulkomuoto. Karvapeite on pääsääntöisesti hyvä. Suurin osa dreevereistä saa näyttelyssä arvostelun erinomainen tai erittäin hyvä.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

- Jalostukseen käytettävän koiran tulee olla vähintään 2-vuotias
- Ensimmäistä kertaa astutettavan nartun yläikärajaksi suositellaan 5 vuotta. Yli 8-vuotiaan nartun jalostuskäyttö tulee olla Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeen

mukaista (koiralla oltava eläinlääkärin todistus ennen astutusta siitä, ettei sillä ole terveydellistä estettä tiineydelle ja synnytykselle).

- Alle 3-vuotiaalle koiralle suositellaan jälkeläismääräksi enintään 15 kpl
- Yhdistelmän uusintaa suositellaan vain poikkeustapauksissa
- Nartun ja uroksen tulee olla palkittu näyttelyssä vähintään H ja kokeissa vähintään DRAJ 3. Vastaava tulos muista Pohjoismaista saavutettuna hyväksytään
- Yhdistelmän sukusiitosprosentti ei saa nousta kuudella sukupolvella laskettuna yli 6.25 %
- Yhdelle urokselle jälkeläisten enimmäismäärä on 50 kpl. Yli 30 jälkeläiselle suosituksen saa vasta, kun vähintään 30 % jälkeläisistä on koepalkittu.
- Uusi eläinten hyvinvointilaki (693/2023) astui voimaan 1.1.2024. Siinä määrätään, että koiraa ei saa käyttää jalostukseen, jos se ei kykene lisääntymään luonnollisesti, tai jos jalostuskäyttö aiheuttaa todennäköisesti merkittävää hyvinvointihaittaa joko eläimelle itselleen, tai sen tulevalle jälkeläiselle. Jalostuksen seurauksena syntyvien eläinten tulee kyetä ominaisuuksiensa puolesta elämään lajilleen tyyppillistä elämää. Myös eläimen psyykinen toimintakyky ja luonteen periytyminen on otettava huomioon jalostuseläinten valinnassa. Jalostukseen käytettävän uroskoiran tulee kyetä astumaan luonnollisesti. Narttujen tulee kyetä synnyttämään luonnollisesti.
-

Dreeverin jalostuksessa pyritään seuraaviin tavoitteisiin:

- Käyttöominaisuuksien säilyttäminen ja kehittäminen
- Rodunomaisen ja yhteiskuntakelpoisen luonteen säilyttäminen
- Koiran terveyden ja hyvinvoinnin kannalta vakavimpien perinnöllisten sairauksien ja vikojen vähentäminen ja niiden leviämisen ehkäiseminen
- Rotutyypillisen ulkomuodon säilyttäminen ilman liioittelua
- Geneettisen monimuotoisuuden turvaaminen

Suosituksot jalostuskoirille ja yhdistelmille löytyvät kokonaisuudessaan kohdassa 6.2.

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Dreeveri on ruotsalainen ajokoirarotu, joka kehitettiin 1900-luvun alkupuolella saksalais-sveitsiläis-itävaltalaisista matalajalkaisista ajokoirista, erityisesti westfälische dachsbrackesta. Niitä käytettiin ajometsästykseseen Keski-Euroopan vuoristoseuduilla. Rodun jalostuksessa on painotettu rauhallista, jälkitarkkaa ja tehokasta ajotapaa. Dreeveri on jalostettu erityisesti metsäkauriin, jäniksen ja ketun metsästykseseen.

Rodun kehitys Ruotsissa ja Suomessa

- Ruotsissa dreeveri hyväksyttiin itsenäiseksi roduksi vuonna 1953. Se nimettiin uudelleen erotukseksi alkuperäisestä dachsbrackesta, koska ruotsalainen muunnos oli erilainen niin ulkomuodoltaan kuin käyttöominaisuuksiltaan. Ruotsissa dreeveriä käytettiin eniten kauriin ajossa, mutta myös jäniksen ja ketun ajossa.
- **Suomeen** ensimmäinen dreeveri (Flicka) tuotiin vuonna 1952. Rodun suosio kasvoi nopeasti 1950–60-luvuilla, erityisesti S.O. Lindgrenin laajan kasvatustyön ansiosta Ådholmens -kennelissä, jonka kantauros Slätö-Harg löytyy usean suomalaisen dreeverin taustasta. Dreeverin suosion noustessa rekisteröintimäärät olivat jopa 900 pentua vuodessa, mutta myöhemmin vuosittainen pentumäärä laski 200 pennun tasolle. Vuonna 2019 lakimuutos Suomessa mahdollisti dreeverien käytön sorkkaeläinjahdissa ja sen seurauksena rekisteröintimäärät ovat nousseet 350-400 pentuun vuodessa.
- Dreeveri on käyttökoira, ja sitä pidetään harvoin pelkästään seurakoirana. Dreevereillä ei esiinny erikseen käyttölinjaa tai näyttelylinjaa.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

- **Suomen Dreeverijärjestö ry** vastaa rodun jalostuksen ohjauksesta Suomessa. Suomen dreeverijärjestö ry perustettiin 11.12.1955 Suomen dreeverikerho ry:n nimellä. Rodun suosion kasvaessa nimi vaihdettiin Suomen Dreeverijärjestö ry:ksi. Jäsenten määrä on liikkunut noin 1000 jäsenen tietämillä viime vuosina.
- Maakunnallisten, eri kennelpiireissä toimivien dreeverikerhojen, kennelkerhojen ja metsästysseurojen tehtävänä on järjestää ajokokeita ja näyttelyitä, sekä

tarvittaessa tuomarikoulutuksia ja muita tapahtumia. Suomen dreeverijärjestö on mukana dreeverien erikoisnäyttelyn, Suomenmestaruus -ajokokeen ja maaottelun järjestelyissä. Tapahtumia kierrätetään eri paikalliskerhojen alueilla.

Suomen Dreeverijärjestön jalostustoimikunta koostuu puheenjohtajasta ja alueellisista sekä asiantuntijajäsenistä. Se toimii Suomen Kennelliiton yleisen jalostuksen tavoiteohjelman ja jalostusstrategian sekä eläinsuojelulainsäädännön mukaisesti. Jalostustoimikunnalla tulee olla riittävät tiedot rodusta ja jalostuksen pääperiaatteista sekä kokemusta kasvattamisesta. Toimikunnan tulee tuntea rodun historia ja käyttötarkoitus. On suositeltavaa, että ainakin yksi toimikunnan jäsen on käynyt Kennelliiton jalostusneuvojan peruskurssin. Jalostustoimikunta toimii rotujärjestön puolueettomana jalostusta ohjaavana yksikkönä. Jalostustoimikunnan tulee olla tiedoiltaan riittävän laaja, jotta se pystyy neuvomaan ja ottamaan kantaa koirissa ja omassa rodussa esiintyviin perinnöllisiin vikoihin ja sairauksiin sekä tunnettuihin jalostuksessa huomioitaviin ominaisuuksiin ja niiden vaikutuksiin.

Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluvat mm.:

- Rodun tilan seuranta ja rotutietouden jakaminen
- Kasvattajien neuvonta
- Jalostussuositusten antaminen
- JTO- ja PEVISA-ohjelmien laadinta ja seuranta
- Perinnöllisten vikojen kartoittaminen ja ehkäiseminen
- Yhteydenpito rodun kotimaan, Ruotsin, dreeverijärjestön jalostustoimikunnan kanssa
- Soveltaminen käytäntöön Kennelliiton ulkomuototuomariohjeistusta liioitelluista rotupiirteistä
- Rodun jalostuksellisen tulevaisuuden turvaaminen

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

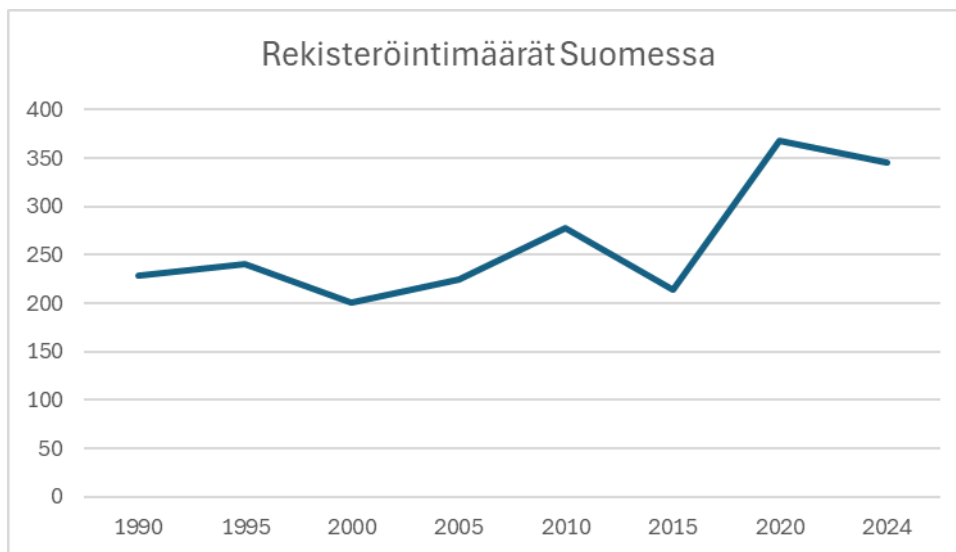
Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistymisen ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2-3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20 - 50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4-6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.
(MMT Katariina Mäki 5.8.2013)

4.1.1 Populaation rakenne ja sukusiitos

Rekisteröintimäärät Suomessa

Kaavio 1. Rekisteröinnit v.1990 - 2024

Dreeverin rekisteröinnit Suomessa lähtivät nopeasti kasvuun heti rodun alkuvuosien jälkeen ja vuonna 1965 rekisteröitiin jo n. 900 dreeveriä. Tämän jälkeen harrastajat jakaantuivat kahteen eri yhdistykseen ja osa dreevereistä siirrettiin pois SKL:n ja FCI:n hyväksymästä rekisteristä. Rekisteröinnit tipahtivat niin, että alimmillaan 1980 rekisteröitiin enää n. 120 dreeveriä. 1970-luvun lopussa päästiin jälleen sopuun ja SKL:n luvalla määrätyin kriteerein osa näistä ns. Suomen dreevereistä otettiin takaisin SKL:n rekisteriin. Tämän seurauksena rekisteröinnit vilkastuivat 200 - 250 kpl:n tasolle, jossa ne ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta säilyneet 30 vuotta. Metsästyslain muutos vuonna 2019 johti rekisteröintimäärien kasvuun. Sitten rekisteröinnit ovat asettuneet vajaan 400 pennun rekisteröintiin vuosittain. Metsästyslain muutoksen myötä myös uudet kasvattajat ovat löytäneet dreeverin pariin.

Rekisteröinnit	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pennut (kotimaiset)	334	406	374	368	336	220	177	226	174	210	143
Tuonnit	12	22	34	44	32	32	9	6	3	4	3
Rekisteröinnit yht.	346	428	408	412	368	252	186	232	177	214	146

Taulukko 1. Rekisteröinnit v.2014 – 2024, Koiranet/Suomen Kennelliitto ry

Jakautuminen linjoihin

Rodussa ei edelleenkään esiinny erityisiä linjoja. Eri kasvattajilla on omat painotuksensa valitsemiensa jalostuskoirien ominaisuuksien, mm. ajoeläinmieltymyksien, suhteen. Ei kuitenkaan voida puhua esimerkiksi puhtaista sorkka- tai jänislinjoista. Linjautuminen voi tulevaisuudessa olla jopa uhka dreeverin geneettiselle monimuotoisuudelle, jos jalostuksessa aletaan suosia laajemmin tiettyjä sukuhaaroja toisten kustannuksella.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Koiria tuodaan rodun kotimaasta Ruotsista sekä Norjasta. Alkuvuosina 1950 - 1960 - luvulla tuonteja oli runsaasti, jopa useita kymmeniä vuosittain. Vuosina 2009-2018 tuontien määrä on ollut melko tasaisesti muutamien yksilöiden tasolla, nousten korkeintaan yhdeksään yksilöön. Vuonna 2019 Suomeen rekisteröityjen tuontikoirien määrä nousi 32 yksilöön, tasoittuen sitten taas seuraavina vuosina kuitenkin hieman aiempaa korkeammalle tasolle. Vuosina 2021-2025 on tuotu yhteensä 126 koiraa (Koiranet-jalostustietojärjestelmä). Usein tuontikoirat ovat sukua keskenään, ja niiden taustoista löytyy Pohjoismaissa runsaasti jalostukseen käytettyjä koiria. Tuontikoirat eivät siis välttämättä aina tuo uutta verta suomalaiseen jalostustyöhön.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitoksessa pentueen vanhempina käytettävät koirat ovat keskenään sukua. Sukusiitoksena pidetään serkusten tai sitä läheisempien sukulaisten yhdistämistä. Sukusiitos kasvattaa riskiä perinnöllisten sairauksien esille tuloon. Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta.

Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset eli peittyvästi periytyvät alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär -parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

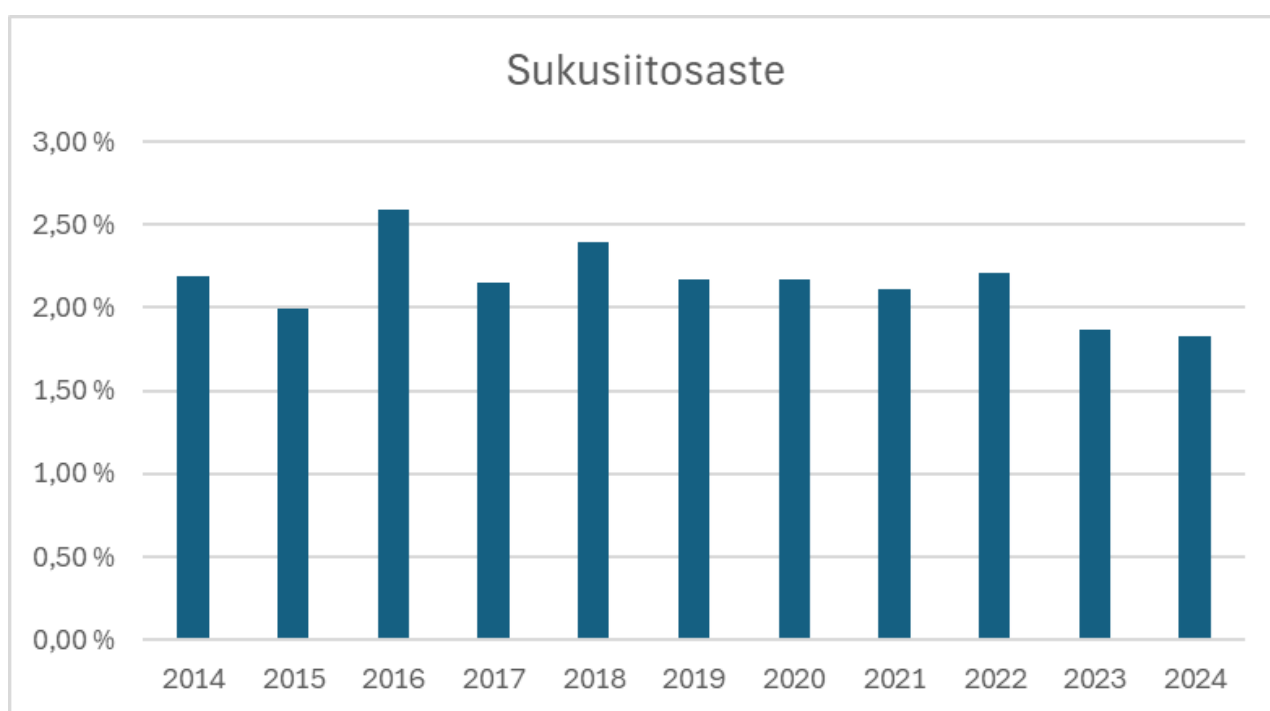
Sukusiitos ei periydy. Jos koiran vanhemmat eivät ole keskenään sukua, pentujen sukusiitosaste on nolla.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämisvarmoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitettykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleeliyhdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä sukusiitosprosentti lasketaan sillä sukupolvimäärällä, jonka kohdalla tunnettujen (tallennettujen) esivanhempien määrä ylittää vielä 50 %. Esimerkiksi kuudennessa sukupolvessa on sukutaulupaikkoja 64 esivanhemmalle. Jos esivanhemmista vähintään 33 kpl on tiedossa, sukusiitosaste lasketaan kuuden sukupolven mukaan. Jos taas vaikkapa emän puolella ei sukutaulutiedoissa ole esivanhempia tuossa kohtaa enää ollenkaan, on kuudennessa sukupolvessa tiedossa enintään 32 koiraa, jolloin sukusiitosaste lasketaan viiden sukupolven mukaan. (MMT Katariina Mäki 5.8.2013, päivitetty 13.1.2016)

Kaavio 2. Sukusiitosasteen kehittyminen / rodun vuosittainen sukusiitosaste Suomessa

Dreeverin sukusiitos on laskettu kaikkien yhdistelmien keskiarvona vuosittain. On huomattava, että yksittäiset korkeat sukusiitosprosentit nostavat nopeasti rodun keskiarvoa. Rodun keskimääräinen sukusiitosaste on pysynyt viime aikoina tasaisena 1,5% - 3% välillä, mitä voidaan pitää kohtalaisen hyvänä. Toisaalta tieto on otettu Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä, jossa laskenta on tehty puutteellisten sukupolvitietojen mukaan, eli se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Rodun kotimaassa Ruotsissa keskimääräinen sukusiitosprosentti viidellä sukupolvella laskettuna on pysynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana 1.1-1.4% tasolla.

4.1.2 Jalostuspohja

Per vuosi	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pentueet	61	77	68	67	59	39	29	41	29	36	29
Jalostukseen käytetyt eri urokset	47	58	49	46	42	31	23	33	24	31	23
Jalostukseen käytetyt eri nartut	61	76	66	65	57	38	29	41	29	36	29
Isät/emät	0,77	0,76	0,74	0,71	0,74	0,82	0,79	0,8	0,83	0,86	0,79
Tehollinen populaatio	74 (61%)	92 (60%)	79 (58%)	76 (57%)	68 (58%)	47 (60%)	36 (62%)	51 (62%)	36 (62%)	46 (64%)	36 (62%)
Uroksista käytetty jalostukseen	0 %	3 %	5 %	8 %	11 %	16 %	14 %	15 %	12 %	11 %	23 %
Nartuista käytetty jalostukseen	1 %	2 %	9 %	19 %	22 %	36 %	31 %	23 %	24 %	27 %	20 %

Taulukko 2. Jalostuspohja per vuosi. Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

Per sukupolvi (4 vuotta)	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Pentueet	273	271	233	194	168	138	135	135	127	149	153
Jalostukseen käytetyt eri urokset	125	126	112	94	88	78	80	85	77	86	82
Jalostukseen käytetyt eri nartut	205	195	176	146	125	98	99	103	103	116	119
Isät/emät	0,61	0,65	0,64	0,64	0,70	0,80	0,81	0,83	0,75	0,74	0,69
Tehollinen populaatio	225 (41%)	220 (41%)	197 (42%)	164 (42%)	146 (43%)	120 (43%)	122 (45%)	128 (47%)	123 (48%)	139 (47%)	138 (45%)
Uroksista käytetty jalostukseen	4 %	7 %	9 %	12 %	14 %	15 %	13 %	15 %	14 %	13 %	13 %
Nartuista käytetty jalostukseen	8 %	13 %	20 %	25 %	28 %	29 %	27 %	24 %	21 %	19 %	17 %

Taulukko 3. Jalostuspohja per sukupolvi (4 vuotta). Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Dreeverien suosion lisääntyminen heijastuu jalostuspohjan laajuuteen. Jalostukseen käytettyjen eri urosten ja narttujen määrät ovat kasvaneet. Urosten käyttöön voi vaikuttaa myös PEVISA-ohjelman voimaantulo, joka sallii urokselle enintään 50 jälkeläistä (viimeinen rajan ylittänyt pentue rekisteröidään kokonaan).

Isät/emät -luku

Isät ja emät- suhdeluvun tulisi olla mahdollisimman lähellä 1,00 perinnöllisen monimuotoisuuden turvaamiseksi. Tämä tarkoittaa, että jalostukseen käytetään yhtä paljon eri uroksia kuin narttuja. Mitä pienempi luku on, sitä epätasaisempaa on urosten jalostuskäyttö. Luku siis kuvaa jalostuskäytön monipuolisuutta. Dreeverillä ollaan päästy lähemmäs tavoitetta 1,00 viime vuosina, osasyynä tähän lienee PEVISA-ohjelma ja kiristyneet suositukset yksittäisen uroksen jalostuskäytölle. Rotujärjestön suositusten ja mahdollisen jälkeläismäärää rajoittavan PEVISAN avulla tätä tulee pyrkiä edelleen parantamaan ja ylläpitämään.

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä. Tehollinen koko on aina pienempi kuin rodun yksilöiden lukumäärä. Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta.

Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä.

Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua, ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun

keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät.

Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $N_e = 4 \cdot N_u \cdot N_n / (2 \cdot N_u + N_n)$, jossa

- N_u on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja
- N_n neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Paras tapa säilyttää perinnöllistä vaihtelua ja estää perinnöllisten sairauksien kasaantuminen on välttää yksittäisen yksilön runsasta jalostuskäyttöä

Nykytiedon mukaan tehollisen koon tulisi lyhyellä aikavälillä olla vähintään 100 ja pitkällä aikavälillä paljon tätä isompi, jopa tuhat yksilöä, jotta sukulaistumisesta johtuva sukusiitos ei rappeuttaisi sitä. Useimmilla roduilla ei päästä tähän pitkän aikavälin tavoitteeseen, eli tulevaisuudessa tarvitaan ennen pitkää risteytyksiä. Jos rodun tehollinen koko on alle 50, rotu on kriittisessä tilassa, jossa geenimuotoja häviää niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta.

Paras tapa pitää tehollinen koko mahdollisimman suurena on käyttää rodun koiria jalostukseen mahdollisimman laajasti ja huolehtia, että niiden jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahamme ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan. (MMT Katariina Mäki 31.10.2013, päivitetty 14.1.2016)

Rodun tehollinen populaatiokoko

Tehollinen lisääntyvien koirien populaatio on kasvussa. Samankaltainen suunta on havaittavissa taulukossa 3, jalostuspohja per sukupolvi. Tehollinen populaatiokoko

sukupolvea kohti olikin 225 yksilöä vuonna 2024, mikä on lähes kaksinkertainen verrattuna edellisen tavoiteohjelman laatimishetkeen (2019). Tämä on hyvä asia ajatellen rodun monimuotoisuutta. Edelleenkin jalostuspohjan laajuudesta tulee huolehtia, mutta samaan aikaan säilyttää jalostuskoirien metsästysellinen taso hyvänä.

#	Uros (syntymävuosi)	Pentueita	Pentuja	%osuus	2.polvessa	2.polvessa	Yhteensä	Yhteensä
		2014- 2024	2014- 2024		pentueita	pentuja	pentueita	pentuja
1	NORRVIKENS ATLAS (2019)	11	52	1,74 %	1	6	11	52
2	UTORAX GRIMM (2015)	11	51	1,71 %	26	163	11	51
3	TOLSEBODAS ACKE (2015)	10	53	1,78 %	1	7	10	53
4	KARIOONHIIREN KAJO (2011)	9	53	1,78 %	25	150	9	53
5	COSMOS (2017)	9	45	1,51 %	15	95	9	45
6	STAKKELIAS STÅL-ARKO (2007)	8	56	1,88 %	39	174	8	56
7	KOOSSEN PETRO (2010)	8	48	1,61 %	20	103	8	48
8	PIIPANLAUMAN PIKKU-ROCKY (2014)	8	40	1,34 %	7	45	8	40
9	PUPUVAARAN HELMERI (2017)	8	39	1,31 %	3	14	8	39
10	RICO (2011)	7	51	1,71 %	27	153	7	51
11	JUHOLAN CONSTA (2013)	7	44	1,48 %	6	34	7	44
12	KARIOONHIIREN ELMO (2010)	7	43	1,44 %	20	103	7	43
13	OTSO (2013)	7	35	1,17 %	11	63	7	35
14	LORDI (2014)	7	33	1,11 %	2	9	7	33
15	TESSALON NAAVA (2016)	7	30	1,01 %	6	33	7	30
16	HULDREMARKAS BLACK VELVET (2010)	6	43	1,44 %	8	26	6	43
17	YLIN ALLU (2015)	6	40	1,34 %	15	80	6	40
18	HÄRAD'S CHARLIE (2019)	6	34	1,14 %	2	15	6	34
19	KARIOONHIIREN RICO (2012)	6	33	1,11 %	25	136	6	33
20	AROSUON KASPER (2017)	6	32	1,07 %	7	34	6	32

Taulukko 4. 20 eniten jalostuskäytettyä urosta ajalla 2014-2024. Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

#	Narttu (syntymävuosi)	Pentueita			2.polvessa pentueita	2.polvessa pentuja	Yhteensä pentueita	Yhteensä pentuja
		2014- 2024	Pentuja 2014-2024	%-osuus				
1	SIIKON RX-PIMU (2014)	5	33	1,11 %	0	0	5	33
2	DREDOR ESTELLE (2012)	5	23	0,77 %	15	86	5	23
3	LÄHTEENMÄEN LOLA (2015)	4	31	1,04 %	5	21	4	31
4	KORVANMÄEN HELMI (2015)	4	26	0,87 %	4	21	4	26
5	KARIOONHIIREN HETA (2012)	4	25	0,84 %	13	83	4	25
6	YLIN DIVA (2015)	4	20	0,67 %	5	24	4	20
7	DREDOR METTE (2014)	4	17	0,57 %	2	12	4	17
8	PIIPANLAUMAN ERI-EMMI (2014)	4	17	0,57 %	6	48	4	17
9	SIIKON JERIN-MUISTO (2010)	3	29	0,97 %	20	99	4	31
10	KETTUSAMPAN MINI (2012)	3	29	0,97 %	3	19	3	29
11	HADDEBOS STEJA (2017)	3	24	0,81 %	6	44	3	24
12	JÄNISHOVIN JENNI (2012)	3	24	0,81 %	9	60	3	24
13	KASURILAN ANU (2019)	3	24	0,81 %	0	0	3	24
14	KASURILAN ASTA (2019)	3	24	0,81 %	1	5	3	24
15	TERHOMETSÄN GIMMEL (2015)	3	23	0,77 %	6	36	3	23
16	LAAJANLUOVIN FIIA-PEIKKO (2012)	3	21	0,70 %	1	9	3	21
17	KOLKON HERA (2015)	3	21	0,70 %	4	19	3	21
18	HUNAJAN ULTRA-DRIVEN (2010)	3	20	0,67 %	13	62	4	28
19	AROSUON ELLA (2011)	3	20	0,67 %	12	52	3	20
20	KORVANMÄEN SIIRI (2018)	3	20	0,67 %	0	0	3	20

Taulukko 5. 20 eniten jalostuskäytettyä narttua ajalla 2014-2024. Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

Jalostuskoirien käyttömäärät

Pienilukuisissa roduissa monimuotoisuutta turvaava suositus yhden koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on enintään 5 % neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Tämä tarkoittaa dreeverin kohdalla 60 jälkeläistä peilattuna vuosien 2015-2024 rekisteröinteihin.

Neljänkymmenen jälkeläisen rajan ylittää kaikkiaan 10 urosta viimeisen 10 vuoden aikana käytetyistä uroksista. Lisäksi 2 narttua ylittää 30 jälkeläisen rajan, jota voidaan myös pitää melko korkeana. Toisaalta vuonna 2017 voimaan tullut ja 2022 uusittu PEVISA-ohjelma rajoittaa uroksen jälkeläismäärää, ja se näkyy urostilastoissa positiivisella tavalla. Aiempaa enemmän erisukuisia uroksia käytetään jalostukseen, eikä yksittäisiä uroksia pystytä käyttämään hallitsemattomasti.

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Käytetyimpien jalostusurosten keskinäinen sukulaisuus on hieman vähentynyt edellisen tavoiteohjelman jälkeen, mikä on rodun geneettisen monimuotoisuuden kannalta hyvä

asia. Sen sijaan käytetyimpien jalostusurosten ja -narttujen keskinäisiä sukulaisuussuhteita on ilmaantunut jonkin verran. Keskenään erisukuisia jalostuskoiria tulisi suosia monipuolisesti ja välttää muotilinjoja.

Esimerkkejä käytetyimpien jalostuskoirien sukulaisuuksista:

- Karioonhiiren Kajo on Tessalon Naavan isä
- Karioonhiiren Kajo ja Karioonhiiren Rico ovat puolisisaruksia
- Tolsebodas Acken isoisä ja isoisoisä on samalla Stakkelias Stål-Arkon isä
- Korvanmäen Helmi ja Korvanmäen Siiri ovat Karioonhiiren Hetan jälkeläisiä
- Korvanmäen Siiri on Pupuvaaran Helmerin puolisisar
- Karioonhiiren Heta ja Karioonhiiren Rico ovat sisarukset
- Ylin Diva ja Kolkon Hera ovat molemmat Ricon jälkeläisiä
- Kasurilan Anu ja Kasurilan Asta ovat Utorax Grimmin jälkeläisiä
- Cordynox Bianca on Jänishovin Jennin jälkeläinen
- Dredor Mette ja Dredor Estelle ovat puolisisaruksia

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Jalostukseen käytetyt eri urokset											
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kaikki	47	58	49	46	42	31	23	33	24	31	23
Kotimaiset	41	50	37	37	35	26	19	31	22	27	18
Tuonnit	6	7	11	9	7	5	4		2	3	4
Ulkomaiset	0	1	1	0	0	0	0	2	0	1	1
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 4 kk	5 v 4 v 9 kk	4 v 6 kk	5 v 3 kk	5 v 10 kk	5 v 10 kk	5 v 4 kk	6 v 5 kk	5 v 6 kk	6 v 2 kk	

Taulukko 6. Jalostukseen käytetyt eri urokset, Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

Jalostukseen käytetyt eri nartut											
	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kaikki	61	76	66	65	57	38	29	41	29	36	29
Kotimaiset	51	68	58	59	55	36	29	38	27	32	26
Tuonnit	10	8	8	6	2	2		3	2	4	3
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 4 v 5 kk	3 v 11 kk	4 v 1 kk	4 v 7 kk	5 v	5 v 4 kk	5 v 1 kk	5 v 3 kk	5 v 2 kk	5 v 6 kk	

Taulukko 7. Jalostukseen käytetyt eri nartut, Koiranet/Suomen Kennelliitto ry.

Jalostuskoirien keskimääräinen ikä on pysynyt kohtalaisen samalla tasolla viimeisen 10 vuoden aikana. Rotujärjestö on suositellut, ettei alle 2- vuotiaita koiria käytetä jalostukseen. Vuonna 2022 voimaan tulleen PEVISA-ohjelman mukaan nartun tulee olla astutushetkellä täyttänyt 2 vuotta. Myös valmisteilla oleva eläinten hyvinvointilain jalostusasetus tulee rajaamaan liian nuorten koirien jalostuskäyttöä. Yksittäisiä ylilyöntejä lähinnä nuorten koirien jalostuskäytölle on tapahtunut, ja niiden välttämiseksi uuteen PEVISA-ohjelmaan esitetään sisällytettäväksi myös uroksia koskeva astutusikärajoitus:

-Astutushetkellä uroksen on oltava täyttänyt kaksi vuotta.

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Dreeverin rekisteröinnit rodun kotimaassa Ruotsissa ovat laskeneet noin tuhannesta 700-900 pentuun viimeisen 20 vuoden aikana. Tähän suurin syy on ruotsalaisten mukaan metsästystapojen muuttuminen ja ns. karkottavien ja lyhyesti ajavien koirien suosion kasvu. Lisäksi suurpetojen, lähinnä suden, lisääntyminen on vaikeuttanut joillakin alueilla irrallaan olevien koirien käyttöä metsästyksessä. Lisäksi Ruotsissa on lisääntynyt ns. risteytyksien esim. dreeveri/mäyräkoira käyttäminen kauriin metsästyksessä. Norjassa ja Suomessa rekisteröintien määrä on lähes samalla tasolla. Esimerkiksi vuonna 2024 rekisteröitiin Norjassa 351 dreeveriä ja Pohjoismaissa yhteensä 1633 dreeveriä. Pohjoismaissa rekisteröidään noin 1000-1500 dreeveriä vuosittain.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus

Rekisteröintien ollessa Suomessa n. 400 ja Pohjoismaissa n. 1500 pentua vuosittain on jalostuspohja kapea. Jalostusmateriaalia on kuitenkin riittävästi, jos sitä käytetään laajasti, eikä aseteta liian korkeita kriteereitä mm. jalostusuroksia valittaessa. Tällä koiramäärällä tulee olla tarkkana, ettei yksittäisiä koiria käytetä jalostukseen liikaa. Suositusten ja kasvattajien valintojen jalostuskoirien suhteen on lähdettävä tästä tosiasiasta. Jalostuksen ulkopuolelle jää noin 90 prosenttia uroksista ja noin 80 prosenttia nartuista.

Suurin jalostuspohjaa kaventava seikka on runsaasti käytettyjen urosten vaikutus. On vaikeaa löytää yhdistelmiä, jotka eivät olisi sukua keskenään. Lisäksi tuontikoirien takana on pääsääntöisesti runsaasti Ruotsissa tai Norjassa käytettyjä ns. matadoriuroksia, joten Pohjoismaistakin on vaikeaa löytää uutta geenipohjaa jalostukselle. V. 2017 Suomen Dreeverijärjestö hyväksyi PEVISA-ohjelman, jossa uroksen jälkeläismäärä rajoitettiin 50 pentuun Suomessa. Rajan ylittävä viimeinen pentue hyväksyttiin kuitenkin vielä kokonaan rekisteriin. PEVISAA jatkettiin vuonna 2022. Lisäksi suositellaan, ettei uroksella olisi yli 125 jälkeläistä Pohjoismaissa.

4.2. Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta, käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Tarkkaavainen ja vakaa, ei aggressiivinen, hermostunut eikä arka.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET: Vihaisuus tai liiallinen arkuus.

Vuonna 1953 dreeveri tunnustettiin ruotsalaisena rotuna. Dreeveri on jalostettu ennen muuta kauriin ajoon, mutta se on yhtä arvostettu myös jänis- ja kettujahdissa. Ennen kaikkea dreeverin tulee olla rakenteeltaan ja muilta ominaisuuksiltaan ajometsästyksen soveltuva. Sen tulee voida työskennellä tehokkaasti Ruotsin maastossa ja ilmastossa. Dreeveri on metsästyskoira, eikä sitä juurikaan pidetä pelkästään seurakoirana.

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Dreeverillä ei ole eriytyneitä käyttö- ja näyttelylinjoja.

4.2.3 PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen, käyttäytymisen ja käyttöominaisuuksien testaus

PEVISA-ohjelmaan ei ole sisällytetty luonteen, käyttäytymisen ja käyttöominaisuuksien testausta ja kuvausta.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Luonteen arviointi perustuu suurimmaksi osaksi harrastajilta saatuun palautteeseen sekä koe- ja näyttelyarvosteluihin.

Suomalainen dreeveri oli alkuvuosinaan luonteeltaan kovan koiran maineessa. Monet pitivätkin kovuutta perusedellytyksenä pienen koiran käyttöominaisuuksille. Osa noista kovaluonteisista koirista oli jopa vihaisia. Nopeasti kuitenkin havaittiin, ettei hyvän metsästysinnon omaavan koiran tarvitse olla liian pois vetäytyvä tai vihainen. Rotujärjestömme puuttui varhaisessa vaiheessa asiaan, ja jalostuksen kautta karsittiin rotumme luonnetta rotumääritelmän mukaiseksi.

Nykydreeveri on luonteeltaan rauhallinen ja valpas sekä hyvin taajama- ja sisäolosuhteisiin sopeutuva koira. Huomattavaa on myös voimakas kiintymys omistajaansa. Pennun kasvatuksessa rajojen puute saattaa laukaista rodulla liian voimakkaan oman reviirinsä puolustamis- ja vahtimisvietin. Laumassa dreeveri sopeutuu ja noudattaa lauman sisäisiä sääntöjä. Vilkkaan ja energisen koiran aktiivisen tekemisen puute saattaa aiheuttaa energian purkamista ei-toivottuihin asioihin kuten huonekalujen ja pikkuesineiden pureskeluun, jne. Dreeveri on luonteeltaan helppo kouluttaa käyttökoiraksi, koska sillä on voimakas riistan seuraamisvietti.

Jalostustarkastus

Dreeverillä ei ole omaa jalostustarkastusta, eikä rodulle ole järjestetty Kennelliiton ohjeiden mukaisia käyttäytymisen tai ulkomuodon jalostustarkastuksia. Jalostustarkastuksiin osallistuminen edellyttää rodun ihanneprofiilin luomista.

Näyttelyt

Näyttelyissä tehdään havainnot koiran luonteesta ja merkitään arvostelulomakkeeseen. Suurimmaksi osaksi suhtautuminen tuomariin on ollut normaalia, eikä luonteesta ei ole löytynyt huomauttamista. Vuosittain tulee kuitenkin joitain yksittäisiä tapauksia, joissa koira ei ole suostunut tuomarin käsiteltäväksi tai on jopa ärähtänyt tuomarille.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Dreeverikannat eri maissa ovat lähellä toisiaan. Suomalaisten dreeverien sukulinjoissa esiintyy hyvin paljon ruotsalaisia koiria, samoin kuin Norjassa. Tästä johtuen dreeverien

käyttäytymisessä ei ole eroja eri maiden välillä. Sukupuolten välisistä eroista ei ole tutkimus- tai testituloksia, mutta omistajilta saatujen tietojen perusteella urokset ovat yleensä luonteeltaan kovempia ja nartut miellyttämishaluisempia.

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Jo rodun keski-eurooppalaisten esi-isien käyttötarkoitus oli toimia hitaasti ajavana metsästyskoirana. Dreeverin alkuperäinen käyttötarkoitus hitaasti ja jälkitarkasti haukkuen ajavana metsästyskoirana on säilynyt nykypäivään asti. Myös ajettavan riistan määrät ja metsästysmuoto ovat säilyneet Pohjoismaissa hyvin. Lisäksi Suomessa ja enenevissä määrissä myös muissa Pohjoismaissa kilpaileminen ajokokeissa on tullut merkittäväksi osaksi dreeveriharrastusta.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Rotujärjestön tavoitteena on, että rodun alkuperäinen käyttötarkoitus säilyy, ja dreeveri on jatkossakin ensisijaisesti metsästävien ihmisten koira, joka viihtyy myös perheen yhteisenä lemmikkinä.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Rodun kotimaassa Ruotsissa ja Norjassa dreeveriä käytetään pääsääntöisesti kauriin ja peuran metsästykseseen ja lisäksi jäniksen ja ketun metsästykseseen. Suomessa dreeveriä käytetään niin kauriin ja valkohäntäpeuran kuin jäniksen ja ketun pyyntiin. Dreeveriä käytetään myös supikoiran ja muiden pienpetojen pyynnissä. Jotkut dreeverit ajavat myös hirveä.

Kokeet

Dreeverien ajokokeissa DRAJ ja dreeverien ketunajokokeissa DKAJ käy vuosittain n. 250-400 dreeveriä, jotka suorittavat n. 400 - 550 koekäyntiä. Noin 30 % kaikista dreevereistä käy vähintään kerran elinaikanaan ajokokeissa.

	2024	2023	2022	2021	2020
DRAJ-1	<u>31% (142 tulosta)</u>	<u>35% (197 tulosta)</u>	<u>38% (171 tulosta)</u>	<u>32% (126 tulosta)</u>	<u>28% (124 tulosta)</u>
Yhteensä	463 tulosta	555 tulosta	453 tulosta	398 tulosta	438 tulosta
	2024	2023	2022	2021	2020
DRAJ-2	<u>18% (85 tulosta)</u>	<u>23% (127 tulosta)</u>	<u>17% (77 tulosta)</u>	<u>20% (81 tulosta)</u>	<u>20% (88 tulosta)</u>
Yhteensä	463 tulosta	555 tulosta	453 tulosta	398 tulosta	438 tulosta
	2024	2023	2022	2021	2020
DRAJ-3	<u>15% (69 tulosta)</u>	<u>16% (91 tulosta)</u>	<u>19% (86 tulosta)</u>	<u>17% (69 tulosta)</u>	<u>16% (72 tulosta)</u>
DRAJ-0	<u>28% (130 tulosta)</u>	<u>19% (107 tulosta)</u>	<u>21% (96 tulosta)</u>	<u>26% (104 tulosta)</u>	<u>29% (129 tulosta)</u>
DRAJ -	<u>8% (37 tulosta)</u>	<u>6% (33 tulosta)</u>	<u>5% (23 tulosta)</u>	<u>5% (18 tulosta)</u>	<u>6% (25 tulosta)</u>
Yhteensä	463 tulosta	555 tulosta	453 tulosta	398 tulosta	438 tulosta

Taulukko 8. DRAJ-kokeiden tulokset vuosina 2020-2024, jokainen tulos erikseen.

Dreeverien ketunajokokeissa käynnit vuosina 2020-2024 ovat olleet yksittäisiä (1-4 kpl/vuosi), ja näistä noin 50-100 % on saavuttanut DKAJ1- tuloksen.

Aiemmin myös ajokokeiden AJOK -tulokset otettiin käyttövalion arvoa hakiessa huomioon, ja näihin kokeisiin on osallistunut muutamia koiria. Nykyään myös dreeveri voi olla AJOK -käyttövalio.

Dreevereitä käy myös metsästyskoirien jäljestämiskokeissa (MEJÄ) muutamia koiria vuosittain. Rotujärjestö pyrkii järjestämään vuosittain myös dreevereiden MEJÄ-mestaruuskokeen.

Dreeverien ajokokeiden (DRAJ/DKAJ) tarkoitus on arvostella käyttöominaisuuksia ajavana koirana metsästysolosuhteissa. Tarkoitus on saada tietoa jalostusta varten ja tarjota harrastajille kilpailu- ja yhteistoimintamahdollisuuksia. Ajoeläiminä ovat jänis, kettu, valkohäntäpeura, kuusipeura ja metsäkauris. Kokeet ovat käytännössä aina yksipäiväisiä (poikkeuksena SM-koe).

Kokeessa on kaksi ajoerää, joista toisen pituus on 120 ja toisen 60 minuuttia. Kokeessa arvioidaan koiran kulloisenkin erän hakua, ylösottoa (jäljen löydyttyä), ajovarmuutta ja hukkatyöskentelyä, haukun kuuluvuutta, haukun luonnetta, koiran tottelevaisuutta ja

yhteistyötä ohjaajan kanssa sekä kokonaisvaikutelmaa. Lisäksi arvioidaan haun laajuutta, herättelyn määrää, ajotapaa, äänenantoa hukalla sekä metsästysintoa.

Ihannetapauksessa haku on reipasta, rengastavaa ja järjestelmällistä, ylösotto määrätietoinen, ajo rauhallista ja sitkeää, hukkatyöskentely järjestelmällistä, haukku rauhallista ja kertovaa, kuuluvaa, sointuvaa ja useampiäänistä, koira on ohjattavissa ja tulee kutsuttaessa.

Vuodesta 2012 on ollut käytössä kennelpiirien myöntämä ns. koko kauden koe, jossa omistaja valitsee koepäivän ja -maaston, jotka omistaja esittää koiransa tuloksia vastaanottavalle ylituomarille viimeistään edellisenä päivänä. Näiden kokeiden tarkoituksena on madaltaa uusien harrastajien kokeisiin lähtökynnystä ja saada lisää koiria kokeisiin. Tämä ei tilastojen valossa ole täysin onnistunut, koska koirien määrä kokeissa ei ole juurikaan lisääntynyt.

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Yksittäisiä dreevereitä toimii vahingoittuneiden hirvieläinten jäljestämisessä/SRVA-tehtävissä.

Alkuperäiset, rodunomaiset käyttäytymistarpeet ja niiden täyttäminen

Dreeveri on tarkoitettu palvelemaan ihmistä metsästyskoirana nykyajan metsästyskulttuuriin soveltuvana eräkumppanina. Dreeveristä ei alun alkaenkaan ole pyritty kehittämään silmiä hivelevän kaunista suosikkirotua, vaan sen rakenne ja ominaisuudet tähtäävät mahdollisimman hyvään käyttökelpoisuuteen ajavana koirana. Koska nämä ominaisuudet ovat säilyneet rodussa, on nämä huomioitava, kun rotua valitaan. Jos dreeveri on olosuhteissa, joissa se ei pääse toteuttamaan näitä tarpeita, voi syntyä ongelmia, jollei omistaja pysty tarjoamaan korvaavia harrastuksia koiralle. Näissä harrastuksissa koiran tulisi päästä toteuttamaan fyysistä liikkumista, aktiivista hajuaistin käyttöä ja muita saalistusvietin korvaavia toimintoja.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Dreeverillä yksinolon ongelmat liittyvät energian purkamiseen väärin kohteisiin. Koira saattaa tuhota kodin irtaimistoa pureskelemalla niitä. Dreeverillä tulisi olla runsaasti fyysistä ja virikkeellistä toimintaa varsinkin metsästysaikojen ulkopuolella.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Dreeveriuroksilla voimakas sukupuolivietti saattaa aiheuttaa ongelmakäyttäytymistä kiimaisten narttujen läheisyydessä. Uros saattaa ulista tai haukkua naapurista tulevien hajujen vuoksi. Joskus uroksen käytös saattaa muuttua aggressiiviseksi ainakin muita uroksia kohtaan kiimaisen nartun läsnä ollessa. Dreeverinarttuilla esiintyy jonkin verran valeraskautta, joka pesäntekovietteineen ja olemattomien pentujen hoitamisineen häiritsee metsästyskäyttöä.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Dreeveri on yleensä hyvin niin perheeseen kuin toisiin koiriinkin sopeutuva. Sopeutuminen vaatii kuitenkin määrätietoista toimintaa heti pennusta alkaen. Varsinkin dreeveriurokset voivat olla äreitä muille uroksille, jos ne eivät ole tottuneet toisiin koiriin. Myös ruuan ja luiden suhteen on koulutus aloitettava jo pentuna, ettei dreeveri rupea puolustamaan niitä aggressiivisesti.

Pelot ja ääniherkkyys

Dreeveri saattaa reagoida uusiin voimakkaisiin ääniin esim. murisemalla ja haukkumalla, mutta palautuu tavallisesti nopeasti. Paukuarkuutta esim. ilotulitteisiin saattaa esiintyä, mutta metsästysaseen laukausääneen hyvin harvoin. Metsästys ajavalla koiralla toisaalta harvoin tuo tilanteita, jossa laukaus tulee koiran läheisyydessä, vaan yleensä koira tulee paikalle vasta minuuttien kuluttua.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Rasittavaan metsästykseen käytettävän koiran fyysinen väsyminen ja hitaampi palautuminen voivat aiheuttaa ikääntyneelle koiralle pidempää levon tarvetta ja vaatia

rauhallista oleskelupaikkaa. Tässä kohtaa tulevat häiriöt voivat aiheuttaa koiran ärsyyntymistä ja aggressiivista käytöstä häiritsijää kohtaan.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Kondrodystrofisena rotuna etujalkojen asentovirheet voivat aiheuttaa nivelien kulumista ja näin ollen kiputiloja, jotka voivat aiheuttaa koiran epätavallista ärtyneisyyttä esim. rasituksen jälkeen. Rodussa esiintyy kyynärnivelten inkongruenssia, joka voi altistaa nivelongelmista johtuville kivuille.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmakohdat

Dreeverin käyttäytyminen ja luonne on sopeutunut hyvin nykyaikaisen metsästyskoiran asumisympäristön erilaisiin vaatimuksiin. Dreevereissä esiintyy jonkin verran arkuutta ja/tai vihaisuutta.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Koska metsästyskäyttö edelleen vaatii pienikokoiselta koiralta vaativissa olosuhteissa määrättyä kovuutta ja sitkeyttä, ei ole tarkoituksenmukaista jalostaa koiraa liian pehmeään ja nöyrään suuntaan. Valittaessa jalostuskoiria tasapainoilu näiden vaatimusten välillä vaatii tarkkaa harkintaa luonteen suhteen. Luonteeltaan vihaiset tai arat koirat tulee jättää pois jalostuksesta.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelman voimaantulovuosi sekä ohjelman muutokset

PEVISA-ohjelma tuli voimaan 2017 ja sitä päivitettiin vuonna 2021. Nyt on kyseessä kolmas PEVISA-ohjelman päivitys vuosille 2027-2031.

PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelmaan ei ole aiemmin sisällytetty sairauksia tai vikoja.

PEVISA-ehdot ovat koskeneet jälkeläismäärärajoitusta sekä nartun vähimmäisastutusikää. Nämä ehdot tulevat olemaan myös seuraavassa PEVISA:ssa:

- uroksen rekisteröityjen jälkeläisten määrä korkeintaan 50 pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

- Astutushetkellä nartun on oltava täyttänyt kaksi vuotta.

(Huom. PEVISAN mahdolliset muutokset 2026 lisättävä tähän)

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Kyynärnivekten inkongruenssi

Dreeveri on ns. kondrodystrofinen rotu, jonka perinnöllisenä ominaisuutena on raajojen pitkien luiden pituuskasvun häiriö jo sikiöaikana. Tästä on seurauksena rodulle tyypilliset lyhyet ja usein käyrät eturaajat.

Etujalan kyynärluun kasvulinja voi sulkeutua liian aikaisin kasvun aikana, mistä seuraa väärtinäluun ja ranteiden taipuminen, ja joskus myös eriateinen kyynärniveksen epämuotoisuus eli inkongruenssi. Voimme puhua kasvuhäiriöstä (dysplasiasta), mutta on muistettava, että kyseessä on erityyppinen sairaus kuin ei-kondrodystrofisten, ”pitkäjalkaisten”, koirien kyynärniveksen kasvuhäiriö.

Kennelliiton käyttämä kyynärnivekten arviointi on tarkoitettu lähinnä isojen rotujen kyynärniveksen kasvuhäiriön luokitteluun, ja se soveltuu huonosti kondrodystrofisille roduille. Kondrodystrofisille roduille on toteutettu yhteistyössä Yliopistollisen Eläinsairaalan ja ELT Anu Lappalaisen kanssa kyynärnivekoprojektissa näille rodulle

paremmin sopiva luokittelu INC, joka perustuu pääasiassa siihen kuinka hyvin nivelen muodostavat luut ”sopivat yhteen”. Nivelet luokitellaan neljään luokkaan (ei muutoksia, lievä, kohtalainen ja vakava, sama numeroin ilmaistuna eli 0, 1, 2 ja 3).

Nivelriikko otetaan huomioon siten, että nivelrikkoinen nivel ei voi saada arviota ”ei muutoksia” tai ”lievä”. Tämä INC-lausunto otettiin käyttöön dreeverille vuonna 2018, joten tarkastellaan tilastoa vuosilta 2018-2025. Tulokset on merkitty huonomman kyynärän mukaan, eli esim. INC1/INC0- koira on sarakkeessa INC1.

kuvaustulos	INC0	INC1	INC2	INC3
koirien lukumäärä	20	39	5	0

Tilastosta havaitaan, että vain hyvin pieni osa populaation koirista on kuvattu, 64 kpl, jolloin ei voida tehdä isoja päätelmiä rodun tämänhetkisestä kyynärinkongruenssilanteesta. Pienestä otoksesta voidaan kuitenkin havaita kondrodystrofiselle rodulle tyypillinen asia; INC1 on yleinen tulos, ja ”normaali”. INC2- ja INC3- tulokset ovat epänormaaleja. Ilahduttavasti INC3-tuloksia ei ole vielä havaittu kuvatuissa koirissa.

Dreeverin tilanne inkongruenssin suhteen voidaan selvittää ainoastaan kuvaamalla koiria. Jatkossa tiedon karttuessa jalostuskoirien valinnassa olisi hyvä suosia INC0- ja INC1-nivelisiä koiria. INC2- (tai INC3)-nivelisiä koiria jalostukseen käytettäessä ne pitäisi yhdistää INC0:n kanssa, tai INC1:n, jos rodussa ei ole riittävästi INC0-nivelisiä koiria.

Tähän mennessä jalostustoimikunnan tietoon on tullut yksittäisiä koiria, joiden käyttö metsästyksessä on valitettavasti estynyt etujalkojen ongelmien ja kipujen vuoksi. Yksittäisiä koiria on kirurgisesti operoitu tai lopetettu hyvin nuorena.

Kennelliiton terveyskyselyssä 6 % ilmoitti koiransa kärsineen pidempikestoista ontumista/ tuki- ja liikuntaelimestön ongelmista (yleisin kyynärät, lisäksi polvet, lonkat) . Näistä yksi kolmasosa oli jouduttu kirurgisesti operoimaan. Kyselyn perusteella 57 % koirista oli sairastunut alle kaksivuotiaana, mikä tukee kyynärnivelongelmien synnynnäistä alkuperää.

Keuhkopöhö

Ruotsissa on useita vuosia kiinnitetty huomiota drevereillä esiintyvään sairauteen, keuhkopöhöön eli ns. jahtiödeemaan. Svenska Dreverklubben suhtautuu asiaan vakavasti ja on kerännyt taudista tietoja dreeverin omistajilta. Raportoinnin aikana on tullut esiin useita satoja tapauksia. Suomessa on kerätty rotujärjestön toimesta listaa sairastuneista koirista sekä koirien suvussa esiintyvistä koirista, joilla on ödeemaan sairastuneita jälkeläisiä. Sairastuneita koiria on tähän mennessä ilmoitettu kuutisenkymmentä yksilöä.

Dreeverijärjestö on pyrkinyt lisäämään tietoisuutta sairaudesta mm. lehti- ja internetjulkaisujen avulla. Myös Pohjoismaista yhteistyötä on tehty sairauden leviämisen rajoittamiseksi. Helsingin Yliopiston Eläinlääketieteellinen tiedekunta on tehnyt ja tekee edelleen myös tutkimusta dreeverien ödeemasta. Sairastuneita ja terveitä dreevereitä on tutkittu, ja yritetty selvittää sairauden aiheuttajamekanismia ja mahdollisia alttiusgeenejä sen taustalla. Tähän mennessä on selvitetty, että ödeemaa sairastavilla koirilla ei ollut eroa surfaktantin eli keuhkorakkuloiden pinta-aineen ominaisuuksissa ja toiminnassa verrattuna terveeseen koiraryhmään (ELT Sanna Viitasen artikkeli, 2024).

Mikä keuhkopöhö on?

Keuhkopöhön (keuhkoödeema, ruotsiksi lungödem), käytetään myös nimeä jahtiödeema (jaktödem), tavallisimmat oireet ovat hengitysvaikeudet metsästyksen yhteydessä tai heti sen jälkeen sekä epänormaali väsymys. Välittömästi jahdin jälkeen koira vaikuttaa useimmiten väsyneemmältä kuin terveen koiran odottaisi olevan.

Muutaman tunnin ajan metsästyksen päättymisen jälkeen voi tavallisesti kuulla ja nähdä koiran vähän yskivän, ja joskus koira istuu mieluummin kuin makaa ja pitää kuonoaan yläviistossa. Koira hengittää nopeita ja syviä hengenvetoja, jopa 60 - 100 vetoa minuutissa. Tilanne kestää n. 4 tuntia, joskus jopa 2 vuorokautta metsästyksen jälkeen. Useimmiten koira parantuu itsestään, mutta tilanne saattaa pahentua ja joskus koira voi jopa menehtyä muutaman vuorokauden kuluessa. Jos koiralla on suuria hengitysvaikeuksia, tulee ottaa yhteyttä eläinlääkäriin.

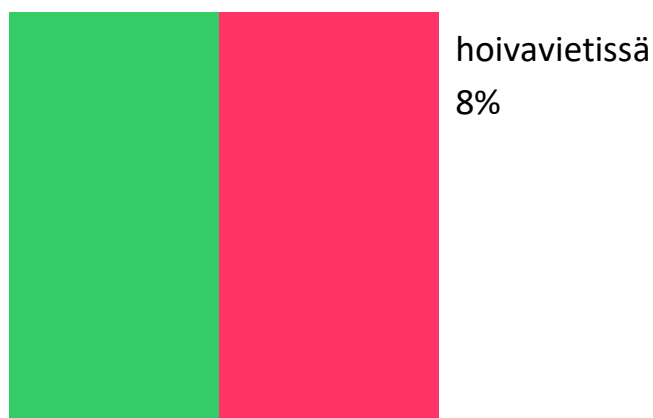
Koska ruotsalaisten saamien kokemusten ja tutkimusten mukaan on kysymyksessä ainakin jossain määrin (30 %) periytyvästä sairaudesta, niin kyseessä on jalostusvalinnan

kannalta aika lailla samanlainen ominaisuus kuin esim. lonkkien ja kyynärnivelten kasvuhäiriö.

Todettua keuhkoödeemaa sairastavaa koira, sen täyssisaruksia tai jälkeläisiä ei suositella jalostukseen. Myöskään koira, jolla on kaksi tai enemmän keuhkoödeemaan sairastunutta jälkeläistä, ei suositella jalostukseen.

Terveyskysely 2025 (2019)	Ei todettu	Todettu	
		10%	
Synnyynnäiset viat	90%	7%	
Iho-ongelmia	93%	4%	
Silmien ongelmia	96%		
Suu, hampaat ja nielu	81,5 (83%)	18,5 (17%)	*maitokulmah ammas 11% *hammaskivi 4% *muu sairaus 3,5%
Ruuansulatuskanava	91 (92%)	9 (8%)	
Tuki- ja liikuntaelimistö	94 (96%)	6 (4%)	
Sydän- ja verenkierto	98%	2%	

Hengitystiet	98%	2%	
Virtsatie- ja lisääntymiselimet	81,5 (83%)	18,5 (17%)	*kohtutulehdus 7%
Sisäelinsairaudet	98%	2%	*voimakas valeraskaus 7%
Hormonaaliset sairaudet	98 (99%)	2 (1%)	
Hermostolliset sairaudet	98%	2%	
Immuunijärjestelmäsairaudet	98 (99%)	2 (1%)	
Kasvainsairaudet	91%	9%	*maitorauhaskasvain 4%
Jalostuskäytön ongelmat	70 (69%)	30 (31%)	*tiinehtymisvaikeus 8% *keinosiemennys koska astuminen ei onnistu 3% *sektio koska synnytys ei onnistu 5% *muu, esim. puutteet

Vastauksia yhteensä 111 kpl

Taulukko 9. Terveyskysely 2025 ja 2019 (suluissa), Suomen Kennelliitto ry

Huomioita muista sairauksista

Kennelliiton vuonna 2019 teettämän terveystarkastukseen on tullut hieman lisää vastauksia vuoteen 2025 mennessä. Suluissa tilanne rodussa kyselyn sairauksien suhteen vuonna 2019, ja ilman sulkuja vuonna 2025. Sairausprosentit eivät ole merkittävästi muuttuneet 2019-2025 välisenä aikana, mutta kyselyssä on nähtävissä kuitenkin pieni nousu tuki- ja liikuntaelinsairauksien suhteen.

Narttujen voimakkaat valeraskausoireet nousivat edelleen kyselyjen perusteella esiin, esiintyvyyden ollessa 7-8 % vastanneista. 30 % steriloiduista nartuista oli leikattu nimenomaan haitallisten voimakkaiden valeraskausoireiden vuoksi. Myös kohtutulehduksia esiintyy, sekä pennuilla irtoamattomia maitokulmahampaita.

Dreevereillä on todettu muutamia epilepsiatapauksia, ja tämä on huomioitava siten, että kohtauksia saaneet koirat on jätettävä pois jalostuksesta.

Lonkkakuvattujen dreeverien määrät ovat viime vuosina jääneet muutamiiin koiriin, osuus vuosina 2014-2024 kuvatuista on vain 3 % syntyneistä koirista (lähde; Kennelliiton Jalostustietojärjestelmä). Tämä johtuu siitä, että rodun kotimaassa Ruotsissa luovuttiin Ruotsin Kennelliiton suosituksesta dreeverien lonkkakuvausvaatimuksesta, koska tutkimukset osoittivat, että tälle ei ole tarvetta. Lonkkavaivat eivät rotujärjestön terveystarkastuksen perusteella ole Suomessakaan rodun ongelma.

Ruotsin vakuutusyhtiö Agrian tilaston pohjalta (v. 2016-2021) käy ilmi, että yleisimmät eläinlääkärikäynnin syyt dreevereillä Ruotsissa liittyvät keuhkoödeemaan sekä tapaturmiin.

Jalostuskäytön ongelmia käsitellään kohdassa 4.3.4 Lisääntyminen.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	7 vuotta 10 kuukautta	6
Hermostollinen sairaus	6 vuotta 5 kuukautta	1
Iho- ja korvasairaudet	3 vuotta 9 kuukautta	2
Immunologinen sairaus	7 vuotta 9 kuukautta	3
Kadonnut	6 vuotta 6 kuukautta	4
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 7 kuukautta	69
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	11 vuotta 4 kuukautta	32
Käyttökoira ei sovellu käyttötarkoitukseensa	1 vuotta 11 kuukautta	1
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	11 vuotta 0 kuukautta	51
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	6 vuotta 5 kuukautta	13
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 10 kuukautta	9
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	6 vuotta 11 kuukautta	15
Muu sairaus, jota ei ole listalla	7 vuotta 5 kuukautta	23
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 vuotta 6 kuukautta	3
Petovahinko	3 vuotta 7 kuukautta	9
Selkäsairaus	6 vuotta 7 kuukautta	10
Sisäeritysrauhasten sairaus	11 vuotta 6 kuukautta	4
Sydänsairaus	10 vuotta 3 kuukautta	23
Synnytysvaikeus	4 vuotta 8 kuukautta	1
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 10 kuukautta	92
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 2 kuukautta	150
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	9 vuotta 0 kuukautta	24
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	9 vuotta 4 kuukautta	102
Kaikki yhteensä	9 vuotta 6 kuukautta	647

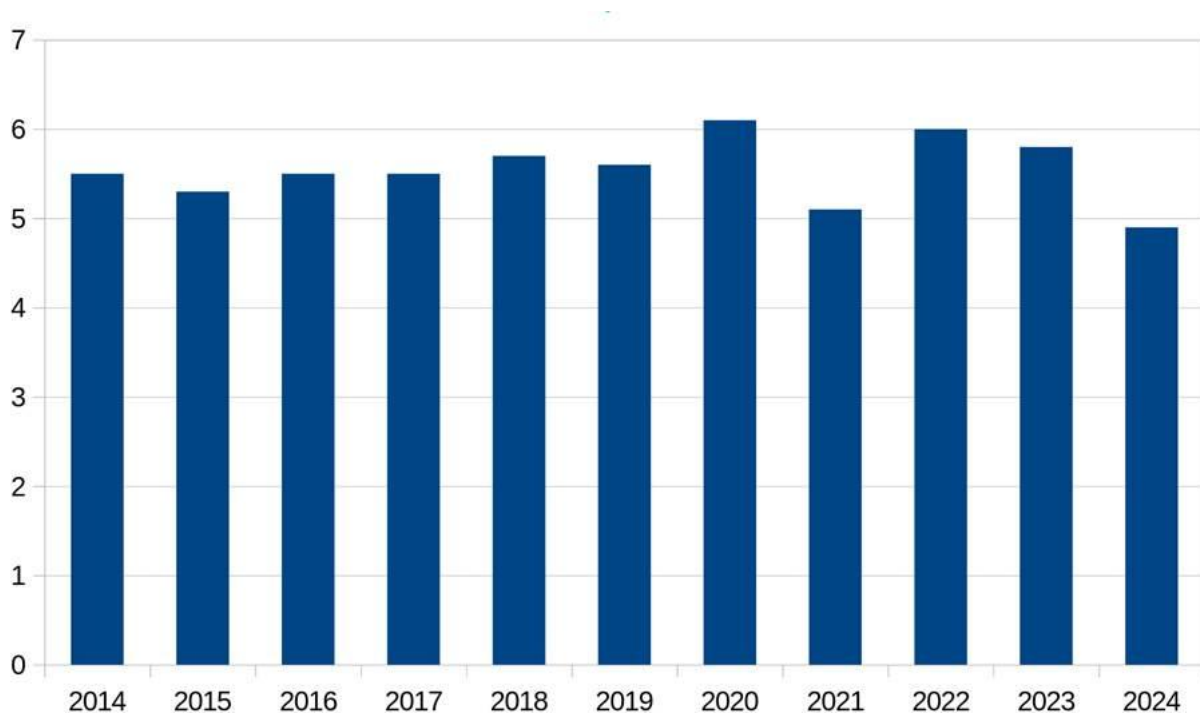
Taulukko 10. Kuolinsyytilasto vuosina 2014-2024 kuolleiden dreevereiden osalta. Suomen Kennelliitto/Koiranet

Usein suhteellisen terveenä rotuna dreeveri on pitkäikäinen, ja yleisin kuolinsyy onkin vanhuus. Erilaiset tapaturmat tai liikennevahingot ovat myös yleinen kuolinsyy

dreeverille metsästyskoirarotuna. Usein on myös lopetettu koira ilman tarkempaa sairauden diagnosointia tai kuolinsyytä ei ole kirjattu. Valitettavasti myös petovahinkojen vuoksi on kuollut koiria. Mikään tietty sairaus ei nouse esiin tilastossa lukuunottamatta kasvainsairauksia / syöpää, joka on koirilla rodusta riippumatta yleinen koirien lopetus- / kuolinsyy.

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Kaavio 3. Keskimääräinen pentuekoko 2014 - 2024

Kaaviosta käy ilmi, että keskimääräinen pentuekoko on pysynyt tasaisesti noin 5-6 pennussa viimeisen 10 vuoden ajan.

Jalostuskäyttöön liittyviä ongelmia oli havaittu Suomen Kennelliiton terveystarkastuksen perusteella 31 %:lla jalostukseen käytetyistä koirista. Niistä tarkemmin seuraavissa kohdissa.

Astumisvaikeudet

Dreeverillä astuminen yleensä onnistuu normaalisti ja keinosiemennykseen tulisikin turvautua vain pakaste- tai tuontispermaa käytettäessä. Kyvyttömyys tai haluttomuus normaaliin astumiseen ei saa olla keinosiemennyksen aihe. Uroksen haluttomuudelle astua voivat olla syynä väärä astutusajankohta, kivut tai heikko libido. Uroksiin liittyviä astumisongelmia on tullut jalostustoimikunnan tietoon jonkin verran, ja asiaa on seurattava. Toisinaan väärät mittasuhteet eli uros ei ole riittävästi narttua korkeampi aiheuttaa ongelmia. Pitkäselkäisenä koirana tässä tilanteessa tulee urokselle vaikeuksia saada astuminen onnistumaan.

Tiinehtymisvaikeudet

Rotujärjestö on pitänyt ja pitää edelleen auki omaa terveys- ja käyttökelpoisuuskyselyä koirista, joihin on vuosina 2020-2025 tullut 128 vastausta. Tämän kyselyn perusteella havaitaan muutamia narttuja, joiden kerrotaan jääneen tyhjäksi kerran. Kennelliiton terveyskyselyssä 2,5 % kyselyyn vastanneista nartuista oli jäänyt tyhjäksi useista eri uroksilla tehdyistä astutuksista huolimatta.

Synnytysongelmat

Dreeverin pennut ovat suhteellisen suuria emän kokoon nähden ja tämä saattaa aiheuttaa joskus synnytysongelmia. Kennelliiton terveyskyselyn mukaan 5 %:ssa synnytyksistä oli jouduttu turvautumaan keisarinleikkaukseen, ruotsalaiskyselyssä ollaan oltu samoissa prosenteissa.

Kyselyistä ei käy ilmi, kuinka monella koiralla synnytystä on muutoin jouduttu esimerkiksi lääkkeellisesti edistämään eläinlääkärikäynnillä.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Dreeverinartut ovat pääsääntöisesti hyviä emoja ja hoitavat pentujaan hyvin. Hyvin vähän on raportoitu ongelmia tässä suhteessa.

Pentukuolleisuus

Pentukuolleisuudesta ei ole tilastoja, mutta tätä ei pidetä rodussa ongelmana.

Synnyynnäiset viat ja epämuodostumat

Dreeverillä esiintyy kyselyjen perusteella synnyynnäisiä vikoina häntämutkia, purentavirheitä, napatyrää, sydänvikoja ja värvirheitä, sekä yksittäisiä harvinaisempia vikoja (hyytymishäiriö, maksavika). Lisäksi yksittäisiä mainintoja on koirien eturaajojen liiallisesta käyryydestä. Synnyynnäisiä vikoja on Kennelliiton terveystarkastuksen mukaan todettu yhteensä 10 % koirista. Napatyrät ja häntämutkat ovat kyselyjen perusteella yleisimmät viat.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmille

Dreeveri kuuluu nk. kondrodystrofiin rotuihin. Oikeiden, rotumääritelmän mukaisten mittasuhteiden vaaliminen (maavara on noin 40 % säkäkorkeudesta siten, että säkäkorkeus on tasapainoisessa suhteessa rungon pituuteen eli noin 1: 1,5 - 1,6) on tärkeää luuston ja selän sairauksien ennaltaehkäisyä. Samoin tulee kiinnittää huomiota rotumääritelmän mukaisesti etujalkojen suoruuteen, joka vähentää mahdollisuutta raajojen luusto-ongelmiin. Kyynärnivelten inkongruenssitilannetta selvittämällä saadaan tärkeää tietoa rodun etujalkojen terveyden suhteen.

Rakenteensa puolesta dreeverillä ei ole luonnollista lisääntymistä vaikeuttavia ongelmia.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Dreeverin käyttö metsästyskoirana vaatii tervettä rakennetta, jollainen dreevereillä yleensä on. Kondrodystrofisilla roduilla esiintyvä etujalkojen käyryys ja asentovirheet on kuitenkin jalostuksessa huomioitava, ja kyynärnivealien inkongruenssitilanteen selvittäminen on keskeisessä osassa tulevassa jalostustyössä.

Ruotsissa pidetään tärkeimpänä ongelmana keuhkopöhöä ja sitä seurataan tarkasti kyselyjen avulla. Myös Suomessa on raportoitu tapauksia, ja myös täällä on omistajia pyydetty heti raportoimaan mahdollisista oireista.

Normaalia voimakkaammat narttujen valeraskausoireet ovat myös kyselyn mukaan suhteellisen yleisiä ja häiritsevät koirien päivittäistä elämää sekä metsästyskäyttöä, siksi sen mahdolliseen periytymiseen tulee kiinnittää huomiota.

Ongelmien mahdollisia syitä

Dreeveri on kondrodystrofinen rotu, ja tämä voi aiheuttaa ongelmia eturaajojen luustossa. Keuhkoödeeman perinnöllisyys on ruotsalaisten tutkimusten mukaan n. 30 % luokkaa. Muita syitä ödeemaan oletetaan olevan mm. nuorena aloitetut ylipitkät ajot, tiheähaukkaisuus ja kiihkeys ajossa.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

DREEVERI

KÄYTTÖTARKOITUS: Ajava metsästyskoira.

FCI:N LUOKITUS: Ryhmä 6 ajavat ja jäljestävät koirat alaryhmä 1.3 pienet ajokoirat. Käyttökoetulos vaaditaan.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Etelä-Ruotsiin tuotettiin 1910-luvulla saksalainen rotu Westfälische Dachsbracke, jonka ensimmäinen yksilö rekisteröitiin vuonna 1913. Rodusta ei kuultu paljoakaan ennen 1930-lukua, jolloin alettiin kiinnittää huomiota sen kykyihin kauriin ajossa. Kun aiemmin harvalukuinen kauriskanta vahvistui ja levisi

pohjoisemmaksi, yhä useampi metsästäjä tutustui rodun hyviin puoliin. Vuonna 1947 Dachsbracken ruotsalainen muunnos nimettiin dreeveriksi, koska se oli 2 cm korkeampi. Vuonna 1953 dreeveri tunnustettiin ruotsalaisena rotuna. Sitä pidetään lähinnä ”itsestäänselvyytenä” kauriin ajossa, mutta se on yhtä arvostettu jänis- ja kettujahdissa. Ennen kaikkea dreeverin tulee olla rakenteeltaan ajometsästykseseen soveltuva. Sen tulee voida työskennellä tehokkaasti Ruotsin maastossa ja ilmastossa. Dreeveri on puhtaasti metsästyskoira, eikä sitä pidetä juuri koskaan yksinomaan seurakoirana.

YLEISVAIKUTELMA: Verrattain pitkärunkoinen ja matalaraajainen, ilmentää ennemminkin voimaa ja rotevuutta kuin jaloutta ja nopeutta. Hyvä ryhti, hyvin kehittyneet lihakset ja liikkuvuus. Sukupuolten väliset erot ovat selvät.

TÄRKEITÄ MITTASUhteITA: Maavara on noin 40 % säkäkorkeudesta. Kallo-osa ja kuono-osa ovat yhtä pitkät.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Tarkkaavainen ja vakaa, ei aggressiivinen, hermostunut eikä arka.

PÄÄ:

Suhteellisen suuri, pitkänomainen ja kirsua kohti kapeneva. Kuono-osa on yhtä pitkä kuin kallo-osa.

Kallo: Vain hieman holvautunut.

Otsapenger: Vähäinen.

Kirsu: Väriltään musta; sieraimet ovat hyvin kehittyneet ja avoimet.

Kuono: Hyvin kehittynyt, ei ylhäältä eikä sivulta katsottuna suippo. Kuononselkä on suora tai hieman kupera.

Huulet: Peittävät hampaat tiiviisti. Suupielet ovat tiiviit.

Leuat / hampaat: Leuat ovat voimakkaat. Säännöllinen ja täysihampainen leikkaava purenta; tasapurenta hyväksytään.

Silmät: Kirkkaat, ilmeikkäät ja väriltään tummat, eivät ulkonevat eivätkä tuijottavat. Silmäluomet ovat tiiviit.

Korvat: Melko alas kiinnittyneet, keskipitkät, leveät, sileinä riippuvat ja kärjestään pyöreähköt. Korvan sisäreuna on tiiviisti poskenmyötäinen.

KAULA:

Suhteellisen pitkä ja voimakas, kauniisti ja sulavasti runkoon liittyvä, ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO:

Ylälinja: Vaakasuora

Säkä: Uroksilla selvästi erottuva.

Selkä: Vahva ja lihaksikas.

Lanne: Vahva, suhteellisen lyhyt ja sivulta katsottuna hieman kaareva.

Lantio: Pitkä, leveä ja hieman viisto.

Rintakehä: Hyvin kehittynyt, soikea ja selvästi kyynärpäiden alapuolelle ulottuva.

Takimmaisiet kylkiluut ovat hyvin kehittyneet. Selvä eturinta.

Alalinja ja vatsa: Rintakehän alalinja liittyy sulavasti hieman kohoavaan vatsaviivaan.

HÄNTÄ:

Pitkä ja tyvestään voimakas. Hännän asento on mieluiten riippuva, se saa nousta korkeammalle, ei kuitenkaan koskaan selän päälle.

RAAJAT**ETURAAJAT:**

Yleisvaikutelma: Eturaajat ovat voimakasluustoiset ja edestä katsottuna suorat.

Lavat: Pitkät ja leveät, lapaluun harjanne on hyvin kehittynyt. Lavat ovat tiiviisti rungon myötäiset ja sivulta katsottuna noin 50°:n kulmassa vaakatasoon nähden. Lapojen lihakset ovat hyvin kehittyneet.

Olkavarret: Suhteellisen pitkät, leveät ja tiiviisti rintakehän myötäiset, kuitenkin vapaasti liikkuvat; muodostavat lapaluiden kanssa noin 100°:n kulman.

Kyynärpäät: Eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

Ranteet ja välikämmenet: Joustavat. Sivulta katsottuna hieman viistot.

Etukäpälät: Tiiviit; varpaat ovat tiiviisti yhdessä ja päkiät hyvin kehittyneet. Käpälät eivät ole sisä- eivätkä ulkokierteiset.

TAKARAAJAT:

Yleisvaikutelma: Takaraajat ovat takaa katsottuna yhdensuuntaiset.

Reidet: Leveät ja lihaksikkaat.

Polvet: Hyvin kulmautuneet.

Kintereet: Leveät, vahvat ja hyvin kulmautuneet.

Väljalat: Lyhyet ja lähes pystysuorat. Takakäpälät: Kuten etukäpälät.

LIIKKEET:

Tasapainoiset, yhdensuuntaiset ja maatavoittavat. Selkälinja on liikkeessä vakaa.

KARVAPEITE

Karva: Karheaa, tiiviisti rungonmyötäistä ja suoraa. Päässä, korvissa ja raajojen alaosassa karva on lyhyempää; kaulassa, selässä ja reisien takaosassa pitempää kuin muualla.

Hännän alapuoli on harjamainen, ei kuitenkaan viirimäinen.

Väri: Kaikki värit yhdistyneenä valkoisiin merkkeihin ovat hyväksytyjä lukuun ottamatta valkovoittoisuutta ja maksanruskeaa. Värit ovat puhtaat ja mahdollisimman selvärajaiset. Valkoiset merkit näkyvät edestä, sivuilta ja takaa. Niiden tulee mieluiten muodostaa ”pläsi” ja täysi ”kranssi” kaulan ympäri; myös raajoissa, käpälissä ja hännänpäässä tulisi olla valkoista. Värimerkkien symmetrisyys on toivottavaa.

KOKO

Säkäkorkeus: Urokset 32 – 38 cm, ihannesäkäkorkeus 35 cm. Nartut 30 – 36 cm, ihannesäkäkorkeus 33 cm

VIRHEET:

Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin sekä sen kykyyn toimia perinteisessä käyttötarkoituksessa.

- Lihanvärinen kirsu
- Vaaleat silmät
- Etuhampaiden virheellinen lukumäärä
- Valkoisia merkkejä muualla kuin rotumääritelmän sallimissa kohdissa

VAKAVAT VIRHEET:

- Liian matalaraajainen
- Kapea alaleuka
- Notko- tai köyryselkä
- Käyrät eturaajat
- Ulos- tai sisäänpäin kiertyneet käpälät

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Toisen tai kummankin silmän sinisyys
- Voimakas ylä- tai alapurenta
- Alaleuan yhden tai useamman kulmahampaan asentovirhe; kulmahammas painuu ikeneen tai kitalakeen suun ollessa kiinni
- Häntämutka tai muut hännän nikamavirheet
- Maksanruskea tai kokonaan valkoinen väri
- Rotumääritelmän salliman säkäkorkeuden ylitys tai alitus. Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen ovat hylkääviä virheitä.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

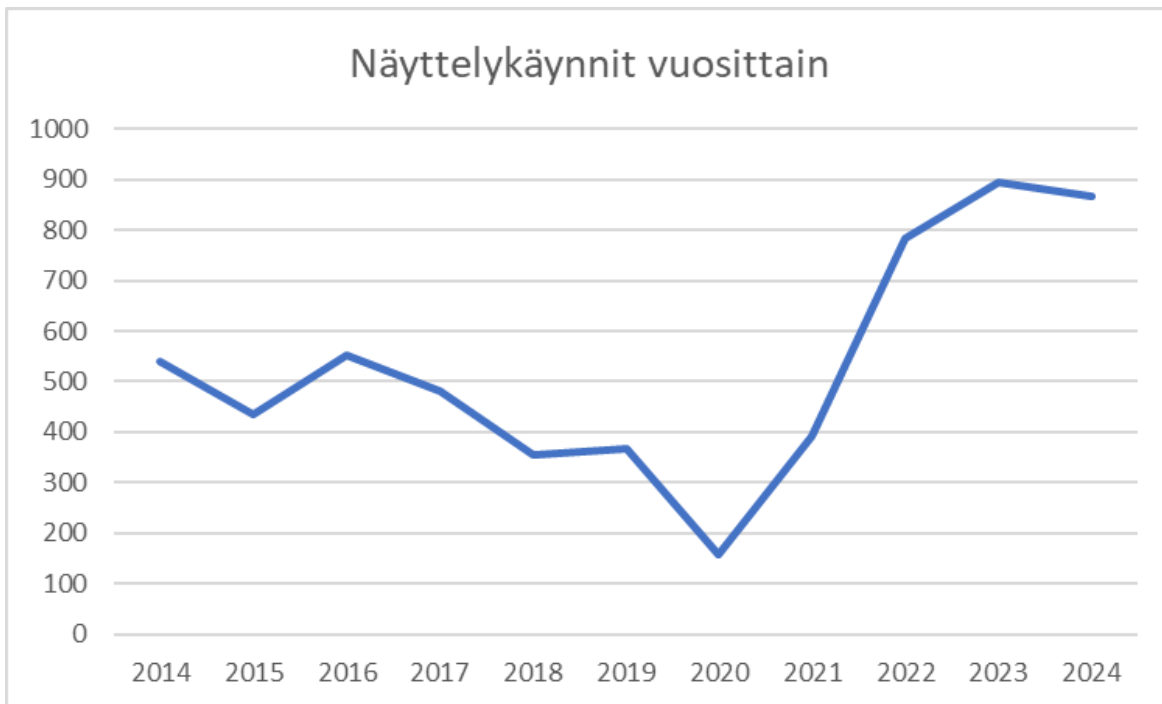
Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Näyttelykäyntien määrä on vaihdellut vuosittain. Vuosina 2014 - 2017 määrien vaihtelu on ollut kohtalaista ja näyttelykäyntien määrä ollut tuolloin noin 450 - 550 kpl. Vuosina 2018 - 2020 näyttelykäynnit ovat olleet selvästi laskussa ja suurin käyntimäärien lasku on ollut koronapandemian aiheuttamaa vuonna 2020. Vuodesta 2021 eteenpäin näyttelykäynnit ovat lähteneet voimakkaaseen nousuun, joka on tasoittunut pikkuhiljaa n. 900 näyttelykäyntiin vuodessa. Voimakas kasvu näyttelykäyntien määrässä on seurausta vuoden 2019 metsästyslain muutoksesta ja sen myötä kasvaneista rekisteröintimääristä.

Näyttelyssä käyneiden koirien taso on ollut koko tarkasteluaikana hyvä. 88-92% näyttelyssä käyneistä koirista on palkittu joko laatuarvosteluin Erinomainen tai Erittäin hyvä.

Kaavio 4. Näyttelykäynnit vuosina 2014 - 2024

Näyttelyarvostelut prosentteina vuosittain

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ERI	59 %	60 %	57 %	63 %	60 %	61 %	56 %	58 %	62 %	64 %	62 %
EH	31 %	30 %	34 %	29 %	29 %	30 %	35 %	30 %	27 %	27 %	30 %
H	8 %	9 %	9 %	6 %	8 %	6 %	8 %	9 %	9 %	8 %	6 %
T	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %
EVA	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	0 %
HYL	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %

Taulukko 11. Laatuarvostelut prosentteina vuosittain 2014 - 2024

Rodun koirien jalostustarkastukset

Dreeverillä ei ole ollut jalostustarkastuksia eikä virallisia tarkastuksia varten tehtyä ihanneprofiilia.

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Dreeverin ulkomuodon tulee palvella käyttötarkoitusta hitaasti ja jälkitarkasti haukkuen ajavana koirana pohjoismaisissa olosuhteissa. Tästä syystä sen tulee olla suhteellisen matala ja pitkärunkoinen, mutta kuitenkin riittävän kevytrakenteinen ja omata riittävästi maavaraa. Dreeverin karvapeitteen on oltava karheaa ja riittävän pitkää myös rungon alaosassa suojaten nartun nisät ja uroksen kivekset myös talvella lumihangessa. Raajojen tulee olla suorat, vahvaluustoiset ja lihaksikkaat, jotka mahdollistavat pitkäkestoisen liikkumisen vaikeassa maastossa. Tassujen on oltava tiiviit ja riittävän suuret, jotta ne kestävät myös karkealla lumikelillä. Kaulan on oltava suhteellisen pitkä ja voimakas, jotta kuono yltää ajettavan jälkiin niin, ettei etupään tarvitse painua alas ja näin väsyttää etujalkojen kiinnityslihaksia. Rintakehän on oltava riittävän tilava, jotta se antaa riittävästi tilaa sydämelle ja keuhkoille pitkäkestoisessa rasituksessa. Selän tulee olla vahva ja lihaksikas, jotta koira pystyy etenemään epätasaisessa maastossa ja lumessa. Väritys ei vaikuta käyttötarkoitukseen, joten eri väriyhdistelmät ovat sallittuja. Valkoinen väri rotumääritelmän mukaisissa paikoissa parantaa koiran näkyvyyttä eri tilanteissa ja erottaa koiran esimerkiksi riistasta.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Pekka Teini 2.11.2025, ulkomuototuomari, Suomen dreeverijärjestön jalostustoimikunnan ulkomuotovastaava

DREEVERIN ULKOMUODON TILANNE JA KESKEISIMMÄT ULKOMUOTO – ONGELMAT

Dreeveriin ulkomuodon pitää palvella käyttötarkoitusta. Tämä asia on hyvin helppo perustella, koska lähes kaikki dreeverit ovat metsästyskoiria. Hyvin harva koiraharrastaja ottaa dreeverin pelkästään seurakoiraksi. Dreeveri on hitaasti ajava koira. Sen pitää pystyä työskentelemään pohjoisissa olosuhteissa, vaihtelevissa maastoissa ja myös lumessa.

Yleisvaikutelma:

Dreeverin pitää ilmentää enemmän voimaa ja rotevuutta kuin jaloutta ja nopeutta. Koirakantamme mittasuhteet ovat suunnilleen kunnossa, raajakorkeuden kanssa pitää olla yhtä tarkkana kuin rungon pituuden kanssa. Jos dreeveri pääsee liian kevytrunkoiseksi, se tarkoittaa rintakehän keventymistä ja silloin koirista tulee helposti liian ilmavia ja ajonopeudet kasvavat. Tämä ei ole toivottavaa. Liian raskaita koiria ei

juurikaan meillä ole. Dreeverin kokotilanne on tällä hetkellä erittäin hyvä. Ylikorkeita koiria ei juurikaan ole.

Urosten sukupuolileiman keveneminen on rodussamme kasvava ongelma. Uroksen sukupuolileima pitää ilmetä sekä päästä että ryhdistä ja rungosta.

Käyttäytyminen ja luonne:

Dreeverin luonne on meillä tällä hetkellä erinomainen. Tämä johtuu hyvästä koiranpidosta ja siitä, että dreeverit ovat nykyään myös perhekoiria. Vihaisia koiria ei juurikaan ole, arkoja hieman enemmän.

Pää:

Etenkin urosten pään rakenne on keventynyt. Pään tyypissä olevat tämän hetken ongelmat ovat liian kapeat kallo-osat ja varsinkin kevyet kuonot. Tämän kanssa pitää olla tarkkana, muuten tiedossa voi olla hammaspuutoksia. Purentavirheet ovat tällä hetkellä vähissä. Jonkin verran esiintyy edelleen sinisiä tai ns. herasilmiä.

Runko:

Dreeverin rungossa kaiken pitäisi olla suhteellisen pitkää. Rodun ongelmana tällä hetkellä ovat lyhyet kaulat, lyhyet rintakehät ja varsinkin lyhyet lantiot. Lantion pitää ilman muuta olla hyväasentoinen, leveä ja PITKÄ!

Lyhyt ja pysty lantio saa koko koiran takaosan vinksalleen. Lyhytlantioisella koiralla häntä nousee liikkeessä liian ylös, polvikulma ja usein myös kinnerkulma jäävät niukaksi, takaliike muuttuu lyhyeksi ja liikkeestä muodostuu pomppivaa. Eräs dreeverin rotupiirre on riittävän syvä, ei kuitenkaan liian syvä ja pitkä rintakehä. Myös takimmaisten kylkiluiden pitää olla riittävästi kehittyneet. Vahva rintakehä antaa myös tukea eturaajoille ja kyynärpäille.

Raajat:

Eräs tämän hetken rakenteellisista ongelmista on liian niukat etukulmaukset, nimenomaan pystyt olkavarret ja siitä seurauksena myös lyhyet eturinnat, jolloin koirasta tulee liian neliömäinen. Riittävät etukulmaukset mahdollistavat myös riittävän lihaksiston koko etuosaan. Etuosan suoruus on ongelmana myös rodun kotimaassa

Ruotsissa. Aikoinaan suuren suurena ongelmana olleet liian käyrät eturaajat alkavat olla taakse jäänyt ongelma.

Takaraajat: Monen koiran polvikulmaukset voisivat olla paremmat.

Karvapeite:

Karvapeitteen kahtiajako oikeantyyppisen karhean, kattavan, rungonmyötäisen sekä vääränlaisen lyhyen ja ohuen välillä on onneksi myös poistumassa. Useimmilla dreevereillä karvapeite on oikeaa laatua. Oikean karvapeitteen arvostamiseen on kiinnitetty erittäin paljon huomiota viimeisen kymmenen vuoden aikana myös ulkomuototuomarikoulutuksissa. Pitkäkarvaisuutta esiintyy edelleen satunnaisesti.

Väri:

Väri on dreeverille melko toisarvoinen seikka. Kaikki värit yhdistettynä valkoiseen ovat sallittuja lukuun ottamatta liiallista valkovoittoisuutta ja varsinkin maksanväriä.

Varsinkin kolmivärisillä koirilla on jonkin verran epäpuhtaita värejä. Meillä on kehissä viime vuosina alkanut näkyä myös selvää maksanväriä ja tämän värisiä koiria on vahingossa palkittukin näyttelyissä. Dreeverikanta ei tarvitse rotumääritelmän mukaan väärän värisiä koiria, siksi ne pitää näyttelyissä hylätä ja harrastajien tietää, mistä on kysymys.

Pöydällä arvostelu:

Dreeveri pitää arvostella näyttelyssä pöydällä. Siellä sen mittaaminen ja mm. purennan tarkistaminen käy paljon helpommin ja koira on rauhallisempi. Tämän tietoisuuden ylläpitäminen olisi suotavaa, vaikkakin tällä hetkellä omien kokemusteni mukaan olemme tässä asiassa jo varsin pitkällä.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen tavoiteohjelman voimassaolokausi oli 2022-2026.

5.1. Käytetyimpien jalostuskoirien taso

#	Uros (syntymävuosi)	Pentueita 2014-2024	Pentuja 2014-2024	%-osuus
1	FI MVA FI KVA-DRAJ NORRVIKENS ATLAS (2019)	11	52	1,74 %
2	FI KVA FI MVA UTORAX GRIMM (2015)	11	51	1,71 %
3	TOLSEBODAS ACKE (2015)	10	53	1,78 %
4	POHJ KVA FI KVA FI MVA SE KVA NO KVA M-20 KARIOONHIIREN KAJO (2011)	9	53	1,78 %
5	COSMOS (2017)	9	45	1,51 %
6	FI MVA SE KVA SE MVA NO KVA STAKKELIAS STÅL-ARKO (2007)	8	56	1,88 %
7	FI KVA NO KVA KOOTEN PETRO (2010)	8	48	1,61 %
8	FI MVA PIIPANLAUMAN PIKKU-ROCKY (2014)	8	40	1,34 %
9	POHJ KVA FI KVA SE KVA NO KVA PUPUVAARAN HELMERI (2017)	8	39	1,31 %
10	FI KVA FI KVA-K FI MVA RICO (2011)	7	51	1,71 %
11	PMV-17 HeW-18 V-18 JUHOLAN CONSTA (2013)	7	44	1,48 %
12	FI KVA KARIOONHIIREN ELMO (2010)	7	43	1,44 %
13	FI KVA FI MVA OTSO (2013)	7	35	1,17 %
14	FI MVA FI KVA-DRAJ NO KVA LORDI (2014)	7	33	1,11 %
15	FI KVA-DRAJ TESSALON NAAVA (2016)	7	30	1,01 %
16	C.I.B. POHJ KVA FI KVA FI MVA SE KVA SE MVA FI VMVA NO KVA EE MVA LT MVA LTV-18 VV-23 HULDREMARKAS BLACK VELVET (2014)	6	43	1,44 %
17	FI KVA-DRAJ YLIN ALLU (2015)	6	40	1,34 %
18	FI KVA-DARJ SE KVA HÄRADS CHARLIE (2019)	6	34	1,14 %
19	FI VMVA KARIOONHIIREN RICO (2012)	6	33	1,11 %
20	FI KVA-DRAJ AROSUON KASPER (2017)	6	32	1,07 %

Taulukko 12. Käytetyimmät urokset vuosina 2014-2024 lajiteltuna pentuemäärän mukaan.

Taulukosta 12 näemme, että käytetyimmät uroskoirat ovat olleet varsin tasokkaita koe- ja näyttelysaavutusten perusteella. 20 uroksesta 16 on käyttövalioita, ja yhtä lukuun ottamatta kaikki koirat ovat koepalkittuja joko Suomessa tai muissa pohjoismaissa.

#	Narttu (syntymävuosi)	Pentueita 2014-2024	Pentuja 2014-2024	%-osuus
1	SIKON RX-PIMU (2014)	5	33	1,11 %
2	FI KVA FI MVA SE KVA DREDOR ESTELLE (2012)	5	23	0,77 %
3	LÄHTEENMÄEN LOLA (2015)	4	31	1,04 %
4	KORVANMÄEN HELMI (2015)	4	26	0,87 %
5	FI KVA FI MVA KARIOONHIIREN HETA (2012)	4	25	0,84 %
6	FI KVA-DRAJ YLIN DIVA (2015)	4	20	0,67 %
7	DREDOR METTE (2014)	4	17	0,57 %
8	C.I.B. POHJ MVA FI KVA FI MVA SE MVA NO MVA PIIPANLAUMAN ERI-EMMI (2014)	4	17	0,57 %
9	C.I.B. POHJ MVA FI KVA FI MVA SE MVA NO MVA SIKON JERIN-MUISTO (2010)	3	29	0,97 %
10	KETTUSAMPAN MINI (2012)	3	29	0,97 %
11	HADDEBOS STEJA (2017)	3	24	0,81 %
12	FI KVA FI MVA JÄNISHOVIN JENNI (2012)	3	24	0,81 %
13	KASURILAN ANU (2019)	3	24	0,81 %
14	KASURILAN ASTA (2019)	3	24	0,81 %
15	TERHOMETSÄN GIMMEL (2015)	3	23	0,77 %
16	LAAJANLUOVIN FIIA-PEIKKO (2012)	3	21	0,70 %
17	KOLKON HERA (2015)	3	21	0,70 %
18	POHJ KVA FI KVA SE KVA NO KVA M-15 M-17 HUNAJAN ULTRA-DRIVEN (2010)	3	20	0,67 %
19	FI MVA AROSUON ELLA (2011)	3	20	0,67 %
20	KORVANMÄEN SIIRI (2018)	3	20	0,67 %

Taulukko 13. Käytetyimmät nartut vuosina 2014-2024 pentuemäärän mukaan.

Taulukosta 13 näemme, että käytetyimpien jalostusnarttujen taso vaihtelee koe- ja näyttelytulosten perusteella. Hieman alle puolet jalostukseen eniten käytetyistä nartuista on käyttövalioita. Koepalkittuja koiria on kaikkiaan kuusitoista tästä otannasta.

Uros (syntymävuosi)	Koekäyneitä jälkeläisiä	1-tulos	KVA jälkeläisiä	Näyttely- käyneitä jälkeläisiä	ERI	EH	Terveys- tutkitut jälkeläiset	Kuolleeksi ilmoitetut jälkeläiset
NORRVIKENS ATLAS (2019)	9	5	0	27	19	3	3	6
UTORAX GRIMM (2015)	22	18	5	29	16	9	2	3
TOLSEBODAS ACKE (2015)	1	0	0	14	8	4	1	3
KARIOONHIIREN KAJO (2011)	14	11	5	29	14	8	0	1
COSMOS (2017)	18	15	7	34	24	7	4	1
STAKKELIAS STÅL-ARKO (2007)	12	9	1	21	16	4	3	6
KOOSSEN PETRO (2010)	10	10	2	35	15	16	2	8
PIIPANLAUMAN PIKKU-ROCKY (2014)	6	4	2	14	8	3	1	0
PUPUVAARAN HELMERI (2017)	10	6	1	20	10	3	0	2
RICO (2011)	16	11	6	29	20	8	2	10
JUHOLAN CONSTA (2013)	1	1	0	14	10	2	0	1
KARIOONHIIREN ELMO (2010)	15	6	3	19	14	3	3	5
OTSO (2013)	10	5	2	14	10	3	1	1
LORDI (2014)	5	1	0	14	6	6	0	1
TESSALON NAAVA (2016)	7	3	2	18	10	5	1	0
HULDREMARKAS BLACK VELVET (2014)	14	7	3	27	18	4	8	5
YLIN ALLU (2015)	7	5	0	12	8	2	1	1
HÄRADS CHARLIE (2019)	3	2	1	3	2	1	0	2
KARIOONHIIREN RICO (2012)	8	6	3	24	18	5	0	3
AROSUON KASPER (2017)	6	4	2	18	11	2	3	0

Taulukko 14. Kokeissa ja/tai näyttelyissä käyneiden jälkeläisten osuus, urokset. Laskennassa on huomioitu urosten kaikki jälkeläiset 2025 saakka.

Narttu (syntymävuosi)	Koekäyneitä jälkeläisiä	1-tulos	KVA jälkeläisiä	Näyttely- käyneitä jälkeläisiä	ERI	EH	Terveys- tutkitut jälkeläiset	Kuolleeksi ilmoitetut jälkeläiset
SIIKON RX-PIMU (2014)	1	1	0	5	4	1	1	2
DREDOR ESTELLE (2012)	16	13	8	20	19	1	1	5
LÄHTEENMÄEN LOLA (2015)	4	0	0	6	3	3	0	2
KORVANMÄEN HELMI (2015)	5	4	0	10	2	7	2	1
KARIOONHIIREN HETA (2012)	11	10	2	16	11	4	0	0
YLIN DIVA (2015)	8	6	3	15	4	9	0	1
DREDOR METTE (2014)	2	1	0	1	1	0	0	0
PIIPANLAUMAN ERI-EMMI (2014)	2	1	0	6	4	2	0	0
SIIKON JERIN-MUISTO (2010)	5	4	0	13	7	4	2	7
KETTUSAMPAN MINI (2012)	0	0	0	3	2	1	0	3
HADDEBOS STEJA (2017)	2	0	0	9	7	1	0	1
JÄNISHOVIN JENNI (2012)	9	5	2	17	12	5	1	1
KASURILAN ANU (2019)	0	0	0	5	3	0	0	0
KASURILAN ASTA (2019)	2	1	0	3	1	1	0	0
TERHOMETSÄN GIMMEL (2015)	3	2	0	7	4	1	1	0
LAAJANLUOVIN FIIA-PEIKKO (2012)	2	0	0	7	3	3	0	3
KOLKON HERA (2015)	4	3	0	15	11	2	2	1
HUNAJAN ULTRA-DRIVEN (2010)	14	10	5	23	12	8	2	7
AROSUON ELLA (2011)	6	3	3	9	8	1	0	1
KORVANMÄEN SIIRI (2018)	2	1	0	8	6	1	1	0

Taulukko 15. Kokeissa ja/tai näyttelyissä käyneiden jälkeläisten osuus, nartut. Laskennassa on huomioitu narttujen kaikki jälkeläiset 2025 saakka.

Uros	Tutkittuja jälkeläisiä	Jälkeläisten terveystulokset
NORRVIKENS ATLAS (2019)	3	1: Lonkat C/B, polvet 0/0, kyynärät 0/2, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia 2: Lonkat A/A, kyynärät 1/1, selkä VA0, SP0, LTV0, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia 3: Lonkat B/A, polvet lat1/lat1, kyynärät 0/1, selkä VA0, SP0, LTV0
UTORAX GRIMM (2015)	2	1: Lonkat A/A, polvet lat1/lat1, kyynärät 2/1 2: Lonkat A/A, selkä VA0, SP0, LTV0
TOLSEBODAS ACKE (2015)	1	1: Lonkat B/C, polvet 0/0, kyynärät 1/1, olkanivelen osteokondroosi ei todettu, selkä VA0, SP0, LTV1, ei sydämen sivuääntä
COSMOS (2017)	4	1: Lonkat B/B, kyynärät 0/0, olkanivelen osteokondroosi ei todettu, selkä VA2, SP0, LTV4, kivekset normaalit 2: Lonkat B/D, kyynärät 0/0, olkanivelen osteokondroosi ei todettu, selkä VA2, SP0, LTV4, kivekset normaalit 3: Lonkat C/C, kyynärät 1/0 4: Lonkat C/C
STAKKELIAS STÅL-ARKO (2007)	3	1: Lonkat B/B, selkä VA0, SP0, LTV0, ei sydämen sivuääntä 2: Lonkat B/B, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia 3: Lonkat A/A, polvet 0/0, kyynärät 0/0
KOOSSEN PETRO (2010)	2	1: Lonkat B/C, kyynärät 0/0, kivekset normaalit 2: Lonkat D/C, kyynärät 0/1, kivekset normaalit
PIIPANLAUMAN PIKKU-ROCKY (2014)	1	1: Lonkat B/B, kyynärät 0/0, selkä VA0, SP0, LTV3
RICO (2011)	2	1: Lonkat C/B, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia 2: Lonkat A/A, polvet 0/0, kyynärät 0/1
KARIOONHIIREN ELMO (2010)	3	1: Lonkat B/A, kyynärät 1/1 2: Lonkat C/C, kyynärät 1/1, kivekset normaalit 3: Lonkat C/C, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia
OTSO (2013)	1	1: Lonkat B/B, kyynärät 1/1
TESSALON NAAVA (2016)	1	1: Lonkat B/C, kyynärät 0/0, kivekset normaalit
HULDREMARKAS BLACK VELVET (2014)	8	1: Lonkat B/A, kivekset normaalit 2: Lonkat B/B, kyynärät 2/1, kivekset normaalit 3: Lonkat C/B, kyynärät 1/1, ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia 4: Lonkat B/B, kyynärät 0/1 5: Ei sydämen sivuääntä, kivekset normaalit 6: Polvet 0/0, kivekset normaalit 7: Polvet 0/0, kivekset normaalit 8: Polvet lat1/lat1, kivekset normaalit
YLIN ALLU (2015)	1	1: Lonkat B/C, kivekset normaalit
AROSUON KASPER (2017)	3	1: Lonkat C/C, kivekset normaalit 2: Lonkat C/B, kyynärät 1/1, polvet 0/0, selkä LTV0 3: Lonkat B/B, kyynärät 1/1

Taulukko 16. Urosten jälkeläisten terveystulokset

Narttu	Tutkittuja jälkeläisiä	Jälkeläisten terveystulokset
SIIKON RX-PIMU (2014)	1	1: Lonkat B/C, polvet 0/0, kyynärät 1/1, olkanivelen osteokondroosi ei todettu, sydän oireeton, selkä VA0, SP0, LTV1
DREDOR ESTELLE (2012)	1	1: Lonkat B/B, selkä SP0, LTV0
KORVANMÄEN HELMI (2015)	2	1: Lonkat C/C 2: Lonkat B/A, kyynärät 1/1
SIIKON JERIN-MUISTO (2010)	2	1: Lonkat B/B, sydän oireeton, selkä VA0, SP0, LTV0 2: Ei todettu perinnöllisiä silmänsairauksia, kivekset normaalit
JÄNISHOVIN JENNI (2012)	1	1: Lonkat A/A, polvet 0/0, kyynärät 0/1
TERHOMETSÄN GIMMEL (2015)	1	1: Lonkat B/C, kivekset normaalit
KOLKON HERA (2015)	2	1: Lonkat B/B, polvet 0/0, kyynärät 0/1, kivekset normaalit 2: Puutteellinen kyynelkanavan aukko todettu
HUNAJAN ULTRA-DRIVEN (2010)	2	1: Lonkat B/B, kivekset normaalit 2: Kyynärät 0/0
KORVANMÄEN SIIRI (2018)	1	1: Lonkat C/C, kyynärät 0/0, selkä VA0, LTV0, olkanivelen osteokondroosi ei todettu, kivekset normaalit

Taulukko 17. Narttujen jälkeläisten terveystulokset

Käytetyimpien jalostuskoirien jälkeläisten tason arviointi tuloksellisesti on haastavaa etenkin narttujen jälkeläisten osalta. Vaihtelun tulostasossa selittää perimän lisäksi pennunostajien aktiivisuus. Osa kasvattajista voi edellyttää pennunostajalta suurempaa aktiivisuutta kuin toiset, ja kasvattajat panostavat eri tavoilla kasvattiensa esille tuomiseen. Osa pennunostajista ei kiinnostu käyttökokeista tai näyttelyistä. Tämä voi vääristää tilannetta, kun arvioidaan koiran jälkeläisnäyttöjä. Samoin osa käytetyimpien jalostuskoirien jälkeläisistä on vielä varsin nuoria, eivätkä siten ole ehkä käyneet kokeissa tai näyttelyissä.

Terveystuloksissa on niin ikään hajontaa, ja koska varsin vähän dreevereitä ylipäänsä terveystutkitaan, on johtopäätösten tekeminen yksittäisistä kuvaustuloksista hankalaa. Taulukoihin 16 ja 17 on listattuna jalostuskoirien jälkeläisten terveystuloksia.

Taulukoissa on huomioitu kaikkien syntyneiden jälkeläisten terveystulokset, polvi- ja silmätutkimusten osalta myös vanhentunut, viimeisin tulos. Pelkkiä kivistuloksia ei ole huomioitu, ellei koiralla ole ollut muita terveystuloksia.

5.2. Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Vuosi	Tavoite	Toimenpide	Tulos
2021	JTO:n ja PEVISA:n hyväksyminen ja esittely jäsenistölle. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. . Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.	Jalostuksen tavoiteohjelma ja PEVISA esiteltiin rotujärjestön vuosikokouksessa. Pohjoismainen yhteistyö oli vireää, mm. ödeemaprojektin osalta.	Jalostuksen tavoiteohjelma ja PEVISA hyväksyttiin jäsenistön ja myöhemmin myös Kennelliiton toimesta. Jalostuskyselyihin vastattiin.
2022	Kyselytutkimuksia mm. terveydestä ja luonteesta. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Rotujärjestön oman tilastoinnin kehittäminen. Jalostustarkastuksen ihanneprofiilin teon aloittaminen. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.	Dreeverijärjestön nettisivuilla on terveystarkastuslomake, josta muistuteltiin Facebookissa. Jalostusasioista tiedotettiin lehdessä ja netissä . Rotujärjestön omaa tilastointia ei tehty. Jalostustarkastuksen ihanneprofiilia ei tehty. Pohjoismaista yhteistyötä pidettiin yllä mm. ödeematutkimuksen osalta.	Terveystarkastuslomakkeeseen saatiin vastauksia. Ödeematutkimus eteni. Jalostuskyselyihin vastattiin.

2023	Kyselytutkimuksia mm. terveydestä ja luonteesta. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.	Dreeverijärjestön nettisivuilla on terveystutkimuslomake, josta muistuteltiin Facebookissa. Jalostusasioista tiedotettiin lehdessä ja netissä . Pohjoismaista yhteistyötä pidettiin yllä mm. ödeematutkimuksen osalta.	Terveystutkimuslomakkeeseen saatiin vastauksia. Ödeematutkimus eteni. Jalostusuroslistaa päivitettiin. Jalostuskyselyihin vastattiin.
2024	Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.	Jahtiödeemaan liittyen tehtiin artikkeleja. Kennelliiton terveystutkimuksesta tiedotettiin.	Terveystutkimuslomakkeeseen saatiin vastauksia. Ödeematutkimus eteni. Ruotsissa sairastuneet koirat laitetaan Dreverdataan. Suomessa ödeemaan sairastuneet koirat lisättiin SDJ:n nettisivuille taulukkoon.

2025	JTO:n päivittäminen. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.	JTO:n päivitys aloitettiin. Pohjoismaista yhteistyötä jahtiödeeman suhteen tehtiin. Rodun jalostustilanteen seuraamista. Jalostussuositusten ja muiden neuvojen antaminen.	Terveyskyselylomakkeeseen saatiin vastauksia. Uusi JTO aloitettiin. Jalostuskyselyihin vastattiin.
------	--	--	--

Dreeverijärjestön jalostustoimikunta on tiedottanut jalostusasioista järjestön lehdessä ja internetsivuilla sekä Facebook-ryhmissä. Ajokokeisiin ja näyttelyihin koiria on osallistunut vuosittain. Uudet ajokoesäännöt hyväksyttiin vuonna 2018 ja näiden suhteen järjestettiin laajamittainen koetuomariston koulutus. Syksyllä 2019 tuli voimaan metsästysasetuksen muutos, joka mahdollisti dreeverin käyttämisen sorkkaeläimiä ajavana koirana Suomessa. Jalostustoimikunta on käyttänyt Kennelliiton järjestämän koirien terveystarkastuksen tuloksia dreeverien osalta. Kyselytuloksia on käytetty JTO:n päivityksessä. Pohjoismaista yhteistyötä jalostusasioissa on pidetty yllä mm. ödeematutkimuksen osalta. Jalostustarkastuksia ei aloitettu eikä jalostuspäiviä järjestetty. Dreeverien erikoisnäyttelyssä on kuitenkin käynyt vuosittain 80-90 koiraa ja rodun ulkomuodon kehitystä on pystytty seuraamaan siellä.

Jalostussuositusten ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

Dreeverille on hyväksytty PEVISA-ohjelma, joka on voimassa vuodesta 2022 alkaen:

-Uroksen rekisteröityjen jälkeläisten määrä saa olla korkeintaan 50 pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

-Nartun tulee olla astutushetkellä täyttänyt kaksi vuotta.

Tähän kohtaan 2026 alkaen voimassa oleva PEVISA

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1. Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Dreeverin jalostuspohjaa pyritään saamaan laajemmaksi rajoittamalla yksittäisten koirien käyttöä jalostukseen. Lisäksi jalostuskoirien vaatimukset näyttely- ja koevaatimusten osalta pidetään minimissä. Näyttelystä vaaditaan H ja kokeista DRAJ/DKAJ 3 -palkinto. Nämä vaatimukset tulee täyttää rodun ulkomuodon ja käyttöominaisuuksien säilymisen turvaamiseksi.

Käyttäytyminen ja luonne

Jalostukseen käytetään vain käyttäytymiseltään ja luonteeltaan rotumääritelmän mukaisia koiria. Tavoitteena on, että dreeverit ovat tulevaisuudessakin paitsi metsästyskoiria, myös yhteiskuntakelpoisia ja sopivat ongelmitta myös perhekoiriksi. Arkoja tai aggressiivisia koiria ei saa käyttää jalostukseen.

Käyttöominaisuudet

Dreeverin metsästysominaisuuksien säilyttäminen ja kehittäminen ovat tärkein osa jalostusta. Näistä tärkeimpiä ovat metsästysinto ja hidas, jälkitarkka ajotapa. Myös tiheä, kuuluva ja kertova haukku ovat ajavalle koiralle tärkeitä ominaisuuksia. Nykyisessä metsästyskulttuurissa vaaditaan koiralta enenevässä määrin yhteistyötä ohjaajan kanssa sekä tottelevaisuutta mm. vaaratilanteissa ja ajojen kaikotessa kauas.

Terveys ja lisääntyminen

Jalostukseen tulee käyttää vain koiria, joilla ei ole todettu perinnöllisiä vikoja tai sairauksia. Samoin jalostukseen käytetään vain koiria, jotka pystyvät lisääntymään luonnollisesti. Nartut, jotka eivät anna astua ja urokset, jotka eivät pysty astumaan,

tulee jättää jalostuksen ulkopuolelle. Narttujen, joilla on voimakkaita valeraskausoireita, käyttöä tulisi vakavasti harkita. Tavoitteena on, että rodun hyvä terveys ja lisääntymiskyky säilyvät.

Ulkomuoto

Ulkomuodossa tulee kiinnittää huomiota käyttötarkoitusta palveleviin seikkoihin. Pyritään pitkään (1,5 - 1,6 kertaa korkeus) ja matalaan (maavara 40 %) rotumääritelmän mukaiseen rakenteeseen, riittäviin kulmauksiin, riittävään karkeaan karvapeitteeseen, suoriin jalkoihin ja vahvoihin, tiivisiin tassuihin.

Dreeverin pitää ilmentää enemmän voimaa ja rotevuutta kuin jaloutta ja nopeutta. Raajakorkeuden kanssa pitää olla yhtä tarkkana kuin rungon pituuden kanssa. Jos dreeveri pääsee liian kevytrunkoiseksi, se tarkoittaa rintakehän keventymistä ja silloin koirista tulee helposti liian ilmavia ja ajonopeudet kasvavat. Myös lantion pituuteen tulee kiinnittää huomiota, jotta taka-askel säilyy vahvana.

Urosten sukupuolileiman keveneminen on rodussamme kasvava ongelma. Uroksen sukupuolileima pitää tulla selväksi sekä päästä että ryhdistä ja rungosta.

Näyttelyssä kaunis, jalo koira usein nostetaan rotumääritelmän mukaisen koiran edelle. Näillä on usein liian siro rakenne. Toisaalta osa ulkomuototuomareista suosii liian raskarakenteisia koiria. Nämä hyvin menestyneet koirat mielletään usein rodun ihannekoiriksi ja pyritään jalostamaan sellaisia. Toisaalta joskus valitaan erinomaisesti menestyneitä käyttökoiria jalostukseen, vaikka niillä olisi selviä virheitä ulkomuodossa.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Jalostukseen käytettävän koiran suositellaan olevan iältään vähintään 2-vuotias, mielellään tätä vanhempi, jotta sen ja lähisukulaisten ominaisuuksista saadaan mahdollisimman varmaa tietoa jalostusta varten. Ensimmäistä kertaa astutettavan nartun yläikärajaksi suositellaan 5 vuotta. (Kennelliiton yleinen jalostusstrategia 2024-

2028). Nartun käyttöä jalostukseen tulee harkita sen täytettyä kahdeksan 8 vuotta. HUOM! Lääkärin todistus on oltava ennen astutusta 8 vuotta täyttäneille koirille.

Alle 3-vuotiasta koira suositellaan jalostukseen vain rajoitetusti (enintään 15 pentua alle 3- vuotiaana). Esimerkiksi allergiat, luusto- ja nivelsairaudet ja silmäsairaudet voivat ilmetä vasta vanhemmalla iällä, minkä vuoksi yksittäisen nuoren koiran kohdalla jalostuskäytön tulisi olla kohtuullista. Näin voidaan myös seurata, mitä koira periyttää, ennen kuin sitä käytetään enemmän jalostukseen. (SDJ hallitus 2019)

Yhdistelmän uusinta-astutusta suositellaan vain poikkeustapauksissa (esimerkiksi pieni ensimmäinen pentue, jossa 3 tai vähemmän pentuja, tai kaikki pennut ovat samaa sukupuolta). Geneettisen monimuotoisuuden turvaamiseksi olisi hyvä tuottaa erilaisia yhdistelmiä, ettei jalostuspohja rodulla kapene liikaa. (SDJ hallitus 2019)

Nartun ja uroksen tulee olla palkittu näyttelyssä vähintään H palkinnolla tai vastaavalla Pohjoismaissa saavutetulla tuloksella. Lisäksi molemmilta vanhemmilta edellytetään dreeverien ajokokeista palkintotulos vähintään DRAJ-3. Jalostuksessa on vältettävä ominaisuuksiltaan ääripäiden käyttöä (esim. tiukka/löysä, yläraja/alaraja jne.) ja vähintään toisen yksilön pitäisi olla ns. rodun normikoira. Puutteellisen metsästysinnon omaavaa koira ei tule käyttää jalostukseen.

Dreeveri kuuluu kondrodystrofisiin rotuihin, joiden perinnöllisenä ominaisuutena on raajojen pitkien luiden pituuskasvun kasvuhäiriöt jo sikiöaikana. Tästä seurauksena rodulle tyypilliset lyhyet ja usein käyrät eturaajat. Liian käyrien etujalkojen omaavat tai leikkaushoitoa vaatineet yksilöt tulee jättää pois jalostuksesta.

Yhdistelmän sukusiitosprosentti ei saa nousta kuudella sukupolvella laskettuna yli 6.25 %. Myös jos koiran Suomessa rekisteröityjen pentujen määrä on ylittänyt 30 kpl, koira ei suositella jalostukseen ennen kuin jälkeläisillä on riittävästi näyttöä (jälkeläisistä vähintään 30 % koepalkittuja). Ehdoton yläraja on 50 jälkeläistä tai Pohjoismaissa yhteensä yli 125 jälkeläistä (SDJ hallitus 14.2.2016).

Todennettua perinnöllistä sairautta sairastava yksilö ja sen lähisukulaiset on jätettävä jalostuksen ulkopuolelle. Todettua keuhkopöhöä (keuhkoödeema) sairastavaa koiraa, sen täyssisaruksia tai jälkeläisiä ei suositella jalostukseen. Myös koiraa, jolla on kaksi tai enemmän jahtiödeemaan sairastunutta jälkeläistä, ei suositella jalostukseen (SDJ hallitus 18.12.2016).

Arkoja ja aggressiivisia koiria ei saa käyttää jalostukseen. Koirat, joilla on selvästi jokin rotumääritelmän vastainen hylkäävä virhe, tulee jättää jalostuksen ulkopuolelle.

Jalostukseen tulee käyttää vain koiria, jotka pystyvät lisääntymään luonnollisesti (astuminen ja synnytys). Normaalia voimakkaammat valeraskausoireet nartuilla ovat dreeverillä suhteellisen yleisiä ja voivat häiritä koirien päivittäistä elämää sekä metsästyskäyttöä. Siksi niiden mahdolliseen periytymiseen tulee kiinnittää huomiota ja pohtia tarkoin sellaisen nartun jalostuskäyttöä, jolla on tavallista voimakkaammat valeraskausoireet.

Jalostustoimikunta voi antaa tai evätä suosituksen painavasta syystä edellä mainituista ohjeista poiketen. Tämä harkitaan tapauskohtaisesti. Jalostustoimikunta pyrkii antamaan kasvattajalle tietoa yhdistelmää koskien esimerkiksi suvussa esiintyvien sairauksien osalta. Lisäksi jalostustoimikunnalla on mahdollisuus antaa suositukset nartulle/urokselle, jolla on ominaisuuksien, sukulinjojen tai jokin muu rodulle hyvin tärkeä jalostuksellinen peruste. Tämänkaltaiset jalostussuosituspyynnöt pitää olla hyvin perusteltuja, ja jalostustoimikunta käsittelee ne yksilöllisesti ja antaa niihin lausunnon.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Dreeverin säilyminen korkeatasoisena terveenä metsästyskoirana on rotujärjestön päätavoite. Rotujärjestö tulee pyrkimään tähän panostamalla erilaisiin jalostusta ja dreeveriharrastusta palveleviin toimintoihin. Käyttöominaisuuksia mittaavat ajokoesäännöt pyritään saamaan nykyaikaiseen metsästyskulttuuriin ja olosuhteisiin sopiviksi. Ulkomuotoa, luonnetta ja käyttäytymistä mittaavat jalostustarkastukset pyritään ottamaan käyttöön. Dreeverin omistajia kannustetaan tutkituttamaan koiraansa erilaisin terveystutkimuksin ja rotujärjestö järjestää erilaisia terveystarkastuksia.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

Metsästyskoiran suurin uhka on metsästysharrastuksen vaikeutuminen erilaisista syistä. Näitä syitä ilmenee jatkuvasti lisää: Asutuksen tiivistyminen Etelä-Suomessa pienentää metsäalueita, ja vilkasliikenteiset tiet aiheuttavat koirille vaaratilanteita. Ilmaston lämpeneminen vaikeuttaa metsäjäniksen elinolosuhteita, valkoisena se mustalla maalla joutuu herkästi petojen saaliiksi, rusakon lisääntyminen ei korvaa vähentyneiden metsäjänisten määrää, koska sen ajokäyttäytyminen vilkasliikenteisen tiestön alueella on vaarallista koiralle. Toisaalta sorkkaeläinten ajattamisen salliminen dreeverillä on lisännyt rodun käyttöä metsästyksessä Suomessa. Lisääntynyt supi- ja kettukanta antaa myös uusia mahdollisuuksia niiden metsästyksestä kiinnostuneille dreeveriharrastajille.

Suurpetojen, lähinnä suden, lisääntyminen eri puolella Suomea tuo vaikeuksia kaikille irrallaan olevilla koirilla metsästäville. Tällä hetkellä suomalaiset hyväksyvät hyvin laajasti metsästyksen ja metsästyskoiraharrastuksen, mutta yleiseurooppalainen suuntaus metsästyksen vastustamiseen lisääntyy, koska luonnosta vieraantuneille kaupunkilaisille metsästyks on vieras asia. Dreeverin energisyys ja liikkuvuus mahdollistaa kuitenkin korvaavien harrastusten löytämisen koiran kanssa toimimiseen. Uhkana voidaan pitää dreeverin metsästyskäytön vähenemistä ja pelkäksi näyttelykoiraksi tuleamista, koska seurauksena voi olla joidenkin sen ulkomuoto-ominaisuuksien liioittelemisen ja terveen rakenteen menettäminen. Uhkana voidaan myös pitää mm. keuhkopöhön lisääntymisen suomalaisessa dreeverikannassa. Tämä on hyvinkin mahdollista, koska meillä on niin paljon yhteisiä kantavanhempia ruotsalaisten kanssa. Dreeverien lisääntynyt kysyntä ja rekisteröintimäärän kasvu on sekä uhka että mahdollisuus. Uusia geeniyhdistelmiä syntyy ja enemmän eri koiria käytetään jalostukseen, mikä laajentaa rodun geenipohjaa. Toisaalta lisääntynyt kysyntä voi johtaa tuotettavien yhdistelmien tason laskuun, niin käyttöominaisuuksien, luonteen kuin terveydenkin suhteen. Tällä hetkellä (v. 2025) dreeverien pentujen kysyntä vaikuttaa tasaantuneen.

Suomessa valmistellaan eläinsuojelulain jatkoksi jalostusasetusta. Koska dreeveri on kondrodystrofinen rotu, niin jopa rodun oikeutusta olemassaoloon voidaan kyseenalaistaa vetoamalla matalajalkaisuuden myötä tuleviin terveydellisiin ongelmiin, joita käyrät jalat voivat aiheuttaa. Jos työryhmän pohdinnassa olleet ehdotukset toteutuvat, koirankasvattajien on tulevaisuudessa varauduttava tiukempaan syyniin siinä, millaisia koiria jalostukseen saa käyttää. Joka tapauksessa jalostukseen liittyvä sääntely tulee tiukentumaan. Jalostuskoirien terveyteen ja luonteeseen on kiinnitettävä huomiota aikaisempaa tarkemmin. Eläinlääkäreillä tulee olemaan keskeinen rooli perinnöllisten vikojen ja sairauksien ilmoittamisessa. Uudella sääntelyllä pyritään siihen, että pitkällä tähtäimellä koirien perinnölliset terveysongelmat vähenevät ja hyvinvointi paranee.

Varautuminen ongelmiin

Rotujärjestö pyrkii toiminnallaan säilyttämään dreeverin metsästyskoirana ja kannustamaan harrastajia mm. ajokoetoimintaan, joka jo nykyisinkin korvaa monelle aseensa kanssa metsästäminen. Näin koira pääsee toteuttamaan omia viettejään ja toisaalta saadaan jalostukseen lisää tietoa rodun tasosta.

Dreeveriharrastajien joukossa on paljon nuoria, joten rodun tulevaisuus näyttää valoisalta sen suhteen. Tarvittaessa rotujärjestön tulee puuttua terveysongelmiin tiukentamalla PEVISA-ohjelmaa.

6.5. Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Tehtävä tai projekti
2026	Uuden JTO:n hyväksyminen ja esittely jäsenistölle. PEVISA:n hyväksyminen. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa. Jalostuskyselyihin vastaaminen.
2027	Kyselytutkimuksia mm. terveydestä ja luonteesta. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Rotujärjestön oman tilastoinnin kehittäminen. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.
2028	Kyselytutkimuksia mm. terveydestä ja luonteesta. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jatkuu. Jalostusuroslistan ylläpito. Jalostuskyselyihin vastaaminen.
2029	Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa. Jalostuskyselyihin vastaaminen.

2030	JTO:n päivittäminen aloitettava. Tiedottaminen jalostusasioista. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan ajokokein ja näyttelyin. Pohjoismainen yhteistyö jalostusasioissa.
2031	Valmistellaan uusi JTO ja PEVISAN jatko Suomen Kennelliiton ja dreeverijärjestön hyväksyttäväksi. Jalostustavoitteiden toteutumista seurataan. Tiedotus ja pohjoismainen yhteistyö jatkuu.

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

JTO:n ja PEVISAN vaikutusta teholliseen populaatioon, sukusiitosasteeseen ja yksittäisten koirien jalostuskäyttöön seurataan Koiranetin tilastojen avulla vuosittain. Vaikutusta koirien näyttely- ja koemenestykseen seurataan Koiranetin ja rotujärjestön omien tilastojen avulla. Koirien terveystilannetta, luonteen ja käyttäytymisen muutosta seurataan kyselytutkimuksilla ja mahdollisilla jalostustarkastuksilla.

7. LÄHTEET

Dreeveri 30 vuotta Suomessa – historiikki (Suomen Dreeverijärjestö-SDJ)

Boken om Drever (Svenska Dreverklubben-SDK)

Dreeveri vuosikirjat Suomesta (SDJ) ja Ruotsista (SDK)

Rotumääritelmän tulkintaohje dreeverituomareille (SDK/SDJ)

Suomen Kennelliiton materiaalit